

Interview met mevrouw E. Altena-Eppenga (1923). Lid van de HV gemeenschap Groningen. Interview afgenomen de dato 3 oktober 2017 te huize van de mevrouw Altena-Eppega te Assen.

Kader: het Oral History project 'Sprekend Humanisme'.

Opdrachtgever: Het Humanistisch Historisch Centrum in samenwerking met het Humanistisch Verbond.

Uitvoerende: Het Humanistisch Historisch Centrum.

Doelgroep: mensen die in de periode vanaf de oprichting van het Humanistisch Verbond (1946) tot tien jaar erna (1956) lid zijn geworden van het Verbond en van een lokale H.V. gemeenschap.

Doel: inzicht te krijgen wat het lidmaatschap van een lokale H.V. gemeenschap inhield. Voorts inzicht krijgen in wat humanistische waarden zijn voor deze groep respondenten uit de begintijd van het Verbond.

Soort interview: levensloopinterview.

Interviewer: Roy Jansen (HHC).

Onderwerpen: gezinsleven, ouderlijk huis, jeugd, kinderarbeid, Friese taal, katholieke enclave, meisjesscholen, Kweekschool, Tweede Wereldoorlog, mobilisatie, Kamp Amersfoort, onderwijzeres, ontslag bij huwelijk, huiskamer lezingen, zondagochtend bijeenkomsten, militair tehuis, rouwproces en humanisme, vrouwengroepen, SDAP, Troelstra, Arbeidersbond, VJIC (vereniging voor christelijke jongeren), remonstrantse kerk, NJN (Nederlandse Jeugd voor Natuurstudie), PvdA, Koos Dijkstra, Armando, Jaap van Praag, Simon Vestdijk, Schut, Kees Schok, Joep Schrijvers, Eindhoven, de Arbeidersbond,

Eh..... Het is vandaag....eh.... 3 oktober 2017, ik ben op bezoek bij mevrouw Altena-Eppenga in Assen. Eh... Ik ga een interview afnemen in 't kader van het project 'Sprekend Humanisme'. Eh....enne....mevrouw Altena-Eppenga of haar man en mevrouw Altena-Eppenga zijn in 1950 lid geworden. Ze zijn al 67 jaar lid en de interviewer is -zoals gebruikelijk- Roy Jansen, vrijwilliger bij 't H.H.C.

I: #00:00:37-4# En ook te doen gebruikelijk is, altijd mijn eerste vraag: Kunt u iets vertellen over uw achtergrond, uit welk nest komt u?

B: #00:00:50-8# Uit wat voor een nest?

I: #00:00:49-8# Ja, u vertelde wat over uw ouders dat ze Fries tegen jullie praatten?

B: #00:00:55-0# Ja.

I: #00:01:01-7# Dus kunt u iets vertellen over, over, over uw achtergrond?

B: #00:00:59-3# Daarover? Over, over dat Fries?

I: #00:00:59-3# Ja, wat deed uw vader? Wat deed uw mo/? Hoeveel kinderen ha/.... in 't gezin? Dat soort dingen.

B: #00:01:04-7# Ja, dat, dat, dat....ja, nou dat.... Ik begin maar. Waar, waar, waar, dus.... Zij kwamen dus uit Friesland. En mijn vader merkte daar vooral - hij was zelf ook 'n gewone jongen- en hij mocht naar leren alleen op de lagere school en toen moest hij aan, aan 't werk.

I: #00:01:25-2# Ja.

B: #00:01:26-4# En toen was er een, een leuke, aardige buurman waar hij altijd kwam en die zei: "Jan moet gaan leren". Dat... En mijn pake die was op z'n geld belust en die jongen moest gewoon werken.

I: #00:01:41-5# Pake is opa, hè?

B: #00:01:35-8# Ja.

I: #00:01:42-3# Ja, de vader van uw vader.

B: #00:01:45-9# Vader is heit en mem, de ouders.

I: #00:01:59-9# Jaja, ja.

B: #00:01:57-1# Enne....zo is hij gasfitter geworden. Dus hij kon al, al werken doen en zo is 't langzamerhand....eh.....eh is 't steeds beter met hem gegaan.

I: #00:02:03-0# Jaja.

B: #00:02:04-8# En op 't laatst was 'ie.... eh..., had 'ie een goeie baan bij de gasfabriek. In Amersfoort weer.

I: #00:02:14-1# Oh, hoe zo weer? Kwam 'ie daar oorspronkelijk vandaan, of?

B: #00:02:12-1# Nee, hoor. Nee, maar daar ben ik weer geboren.

I: #00:02:14-8# Oké, oké, oké. Dus uw vader heeft zich opgewerkt tot gasfitter en tot een goede betrekking bij de gasfabriek in Amersfoort?

B: #00:02:14-9# Ja, ja en hij had daar nog.....Ja, had daar nog een goeie baan ook in de oorlog, nog veel. Moeilijk geweest met die gaslevering.

I: #00:02:31-0# Maar een gasfitter is iemand, die eh....gas aansluit en dat soort dingen?

B: #00:02:36-1# Ja, die met de mensen....ook wel langs komt. Maar dat deed hij toch niet, geloof....Precies weet ik 't eigenlijk ook meer niet, hoor.

I: #00:02:44-5# Mooi woord: 'gasfitter'.

B: #00:02:18-3# Ja, mooi woord hè. Ja. Nou en m/mijn moeder die.....ja, die was gewoon....ook was dienstmeisje geworden. Dat was gewoon toen daar, hè.

I: #00:02:59-3# Jaja.

B: #00:02:59-7# Wa/wat....mijn vader moet ik vertellen dat 'ie heel veel oog had voor de arme mensen, zelf ook had gehad. Hij was een intelligente man.

I: #00:03:05-4# Ja.

B: #00:03:06-8# En toen later heeft 'ie Friese toneelstukken geschreven met een vriend.

I: #00:03:11-1# Kijk.

B: #00:03:12-8# En die zijn heel vaak opgevoerd in, in 't Fries. Mooi.

I: #00:01:45-3# En....en....wanneer is je vader geboren? 1870?

B: #00:03:18-1# Eh....nee, nee, 189/1890.

I: #00:03:22-8# 1890?

B: #00:03:22-8# Ja, mijn ouders beide in 1890.

I: #00:03:32-6# Oké, jaja, ja.

B: #00:03:10-2# Ja, dus waar waren we nu?

I: #00:03:29-7# Eh....dat, dat, dat hij dus.....dat hij zi/zich ontwikkeld heeft zelfs tot toneelschrijver.

B: #00:03:37-7# Jaja, mooi hè?

I: #00:03:36-8# Nou, jaja.

B: #00:03:39-4# Mooi handschrift en alles.

I: #00:03:43-9# Ja, jaja. En u had 't over uw moeder, wat....?

B: #00:03:41-1# Van mijn vader wou ik nog even zeggen, dat hij....eh....heel veel gevoel had voor de, de arme mensen. Enne....'t was ook een heel grappige man. En dan vertelde 'ie wel dingen, die eigenlijk, ja....niet zo leuk waren waar hij dan toch iets....eh...iets grappigs in zag. Maar hij had vooral erg veel....

I: #00:04:10-5# Oog?

B: #00:04:13-6# Oog daarvoor. En was dus ook een, een aanhanger van Troelstra toen die op/opkwam. Hè? Dat, dat, dat was helemaal in zijn....

I: #00:04:24-7# In zijn straatje? En is hij ook lid geworden van de SDAP?

B: #00:04:17-5# Ja, ja...m/en mijn moeder ook die, die was helemaal solidair met mijn vader. Die was anders opgevoed weer.

I: #00:04:16-4# Maar uw moeder was dienstmeisje bij rijke burgers in de buurt?

B: #00:04:33-5# Jaja.

I: #00:04:35-1# En daar zag ze natuurlijk ook 't nodige?

B: #00:04:41-0# Ja, zeker, ja. Maar ze had niet zo dat gevoel van mijn vader, want z/.....die, die vond 't niet fijn natuurlijk dat ze.... Ze....ze b/brak 'es een glas en moest een dubbeltje betalen daarvoor. Nou, dat was voor haar veel.

I: #00:04:03-4# NOU, nou, nou.

B: #00:04:53-4# Hè? En donderdag 's-avonds, dat was ook wel grappig, had ze altijd vrij. Dan mocht mijn vader bij d'r komen in de keuken, maar dan....eh.... eh.... Die donderdag die is voor altijd voor ons....een beetje....een bijzondere dag geweest, want dan kregen we altijd iets lekkers bij de thee 's-avonds.

I: #00:05:09-2# Oh, jaja.

B: #00:05:12-2# Dat is wel grappig, hè?

I: #00:05:17-5# Nou, zeker. Jaja.

B: #00:05:15-0# Dus mijn vader en moeder hebben zo'n....eh....ja....niet zo'n eenvoudige jeugd gehad, maar die hebben ons toch zulke leuke tradities meegegeven, hè?

I: #00:05:30-2# Ja, ja, jaja. Dus één keer in de week mocht uw vader naar zijn toe/toekomstige vrouw, naar z'n vriendinnetje? En dan in de keuken een kopje koffie drinken en wat praten en daar bleef 't ook bij?

B: #00:05:38-3# Daar bleef 't bij, ja. Ja, daar bleef 't bij, ja.

I: #00:05:42-0# Jaja. En later zijn ze getrouwd?

B: #00:05:43-8# Ja, zijn ze getrouwd. Enne....ja, toen zijn ze naar Weerd gegaan. Daar heeft mijn vader toen gewerkt.

I: #00:05:31-9# In Weerd?

B: #00:05:54-2# In Weerd.

I: #00:05:56-8# Aan de andere kant van....van....

B: #00:05:53-5# Ja, dat was..... M'n moeder was een, een verlegen.....eh.... vr/meisje eigenlijk, maar....z/zo krachtig. Dat deed ze gewoon vanuit Franeker helemaal naar Limburg. Nou, dat was toentertijd

I: #00:06:05-1# Goh, een enorme afstand, ja.

B: #00:05:53-3# Ik, ik geloof, dat ze er een dag over deed met de trein, of zo.

I: #00:06:11-6# Ja, nou en qua, qua cultuur ook erg verschillend natuurlijk?

B: #00:06:13-2# Ja.

I: #00:06:15-3# Ja.

B: #00:06:17-6# Ja, dat ook en dat heeft hun genekt. Want mijn vader was....ik geloof dat Wibaut daar kwam spreken, in Weerd was 't. En dan hadden mensen....Weerd was nog veel kleiner....hadden mensen hem gezien en die vertelden dat aan de directeur van zijn bedrijf waar die werkte.

I: #00:06:35-6# Oh, ja?

B: #00:06:37-8# Ja, en....eh....ja....eh....en d'r werd....er een steen in de wagen gegooid, want eh.....

I: #00:06:43-4# 't Was verboden om toespraken van eh.... socialisten te bezoeken, dat was eigenlijk de boodschap?

B: #00:06:50-5# Nou, 't't ishet gaat uit van, van 't volk, hè?

I: #00:06:54-2# Jaja, ja.

B: #00:06:57-7# Die doet dat. Die gooit een steen. Dat 't verboden was, dat werd niet gezegd. Maar 't was allemaal katholiek, natuurlijk.

I: #00:07:02-9# Jaja, ja.

B: #00:07:05-4# Dus daar.... Dus ze konden daar niet....eh....niet leven meer. En toen heb m'n vader gesolliciteerd naar Amersfoort. Toen zijn ze daar gekomen met mijn oudste zus dan.

I: #00:07:07-1# Oké, jaja, jaja. Maar 't was dus zo erg dat in die katho/katholieke enclave waar ze woonden, als niet-katholieken, maar als socialisten eh.....als socialistische mensen....

B: #00:07:22-5# Ja, dat was 'ie nog niet eens.

I: #00:07:24-5# Nee, maar z'n gedachten....

B: #00:07:30-5# Maar hij was...stond daar wel te luisteren. D'r waren misschien ook maar een paar mensen, hè? Want die durven dat niet, natuurlijk.

I: #00:07:34-2# Jaja, jaja, ja.

B: #00:07:35-4# Dat, dat was toch wel heel erg.

I: #00:07:35-5# Nou, nou, nou. En vandaar uit zijn ze naar....?

B: #00:07:41-1# Toen zijn ze, toen zeiden ze: "Wij, we moeten hier weg, want dat k/.....". Dat had de, de directeur gezegd hoor tegen mijn vader: "Je moet hier weg gaan want dadelijk heb je geen leven meer".

I: #00:07:51-8# Nee, nee.

B: #00:07:51-1# Dus toen zijn ze naar Amersfoort gegaan en daar gebleven.

I: #00:07:51-0# Jaja. En dan, en dan hebben we 't over welk jaar? Begin jaren....twintig?

B: #00:07:58-8# Nou, zusje is geboorte, geboren in.....19/1916. Enne....ik eh.....nou ze praatte al toen ze naar Amersfoort gingen. Want ze kon al een beetje praten.

I: #00:08:07-3# Jaja. Dus 1915, 1916 zijn ze daar naar toe gegaan?

B: #00:08:10-0# N/...n/. Ze is geb/geboren in '16. Dus vier jaar later, ik denk. Na, na de oorlog of zo. Want mijn vader was in de oorlog ook nog in dienst in g/, inmoest, moest....

I: #00:08:23-9# Maar nu, nu heeft u 't over de Eerste Wereldoorlog?

B: #00:08:33-6# Ja.

I: #00:08:28-8# Jaja, jaja.

B: #00:08:30-6# En dan moest 'ie in Brabant, zat 'ie, daar bij de soldaten. En dan fietste 'ie elk weekend naar huis.

I: #00:08:40-5# Maar allemaal vanuit z'n, vanuit z'n beroep als gasfitter? Of, of als dienstplichtige?

B: #00:08:41-7# Nee, eh, eh, gewoon dienstplichtige. Alle mannen die eh....die....

I: #00:08:45-3# Moesten onder de wapenen?

B: #00:08:49-2# Ja, ja. Dus daar hebben we ook heel veel verhalen weer van gehoord.

I: #00:08:49-2# Ja, dat wil ik....dat denk ik ook, ja.

B: #00:08:49-4# Ja. ja, ja.

I: #00:08:54-7# Maar dat is een hele stap: dus naar....eerst van Friesland naar Weerd. Daar vanwege 't klimaat eigenlijk niet goed om te wonen? En toen naar Amersfoort verhuisd?

B: #00:08:59-4# Ja.

I: #00:09:00-8# En, en midden in de Eerste Wereldoorlog dus ook gemobiliseerd?

B: #00:09:04-4# Ja, gemobiliseerd ook.

I: #00:09:04-8# Ja. Maar....eh, eh hij was toen al getrouwd met uw, met uw moeder?

B: #00:09:17-2# Ja, jaja. Ja, maar ze zijn in '14 getrouwd toch geloof ik?..... Nou, dat is nou ook wat: we vierden 't elk jaar.....Ik weet het gewoon niet.

I: #00:09:25-1# Nee, nee.

B: #00:09:27-2# Het zal, het zal in 1914, of in 't begin of zo? Nou, 't zal toch wel 1912 zijn? Ja, nou dat....

I: #00:09:35-9# Dat is zo niet heel....dat is niet zo heel erg.

B: #00:09:34-7# Dat is niet zo erg.

I: #00:09:38-2# Dat is niet zo heel erg. Dat was, dat was uw vader en uw moeder, daar hebt u een beeld van geschetst. U hebt, u hebt een zusje? Die in 191/.....

B: #00:09:48-6# Ja, mijn zus die leeft nog. Is ook altijd humaniste geweest....

I: #00:09:48-6# Die leeft? Die is honderd!

B: #00:09:48-1# Ja, die is hondereneen.

I: #00:09:53-5# Ongelofelijk!

B: #00:09:49-9# Ja, ze vond dit ook heel leuk.

I: #00:09:59-2# Is ze nog aans/....kunnen....kun je....?

B: #00:10:00-9# Ja, ze is nog heel, heel pienter.

I: #00:10:00-7# Woont ze hier in de buurt?

B: #00:10:06-7# Nee, want anders zouden we d'r heen gaan. Ja, dat zou ze graag doen hoor.

I: #00:10:11-8# Ja, waar woont ze?

B: #00:10:15-9# Ze woont in Zeist.

I: #00:10:10-3# Goh, dan staat ze ook nog....dan staat ze waarschijnlijk wel op de lijst?

B: #00:10:14-9# Ja, ik denk 't ook wel.

I: #00:10:15-6# Hoe heet ze, hoe heet ze?

B: #00:10:19-5# Ze heet Teseling.

I: #00:10:17-3# Dubbel e?

B: #00:10:21-5# Nee, één e.

I: #00:10:19-2# Teseling. En dan.....Appinga?

B: #00:10:24-2# Eppenga.

I: #00:10:21-9# Eppinga?

B: #00:10:24-5# 't Is geen Eppinga, hoor. 't is een e, Eppenga.

I: #00:10:31-4# Eppenga. Teseling-Eppenga?

B: #00:10:29-8# Ja, twee p's , e. n. g.a., hè.

I: #00:10:33-8# Teseling, Teseling. Bekende naam uit de buurt van Nijmegen.

B: #00:10:37-8# Oh, ja.

I: #00:10:40-4# Steenfabrikanten, maar misschien met dubbel e, dat weet ik niet helemaal zeker.

B: #00:10:54-1# Oh, zijn vader....mijn zwager z'n vader was aannemer. En hij kon eh....hij was eigenlijk....hij kon heel mooi tekenen en zo. Ennevan alles meubels maken. Dit, dit bureautje dat komt ook bij hun vandaan, bij die vader. Geloof dat die vader dat gemaakt heeft. Maar Erasmus....wat vindt u daar van?

I: #00:11:07-1# Ja, maar Teseling is ook een kunstenaarsfamilie.

B: #00:11:08-3# Ja, precies. Dat is...., dat is....

I: #00:11:10-7# Ja, die ken ik ook uit, ook uit Nijmegen.

B: #00:11:15-2# Ja?

I: #00:11:12-5# Volgens mij wel.

B: #00:11:16-6# Oh, ja? Oh, wat grappig.

I: #00:11:17-4# Ja, jaja.

B: #00:11:17-7# Oh, wat leuk.

I: #00:11:18-5# Dacht 't wel, ja. Bekende naam.

B: #00:11:19-1# Zij komen dus uit Zeist. Mijn zus is dus laat getrouwd met, met Klaas Teseling.

I: #00:11:23-8# Ja, ja ik zal wel eens kijken. Honderd jaar?

B: #00:11:30-6# Ja, honderdeneen is ze nu, hè?

I: #00:11:29-1# Zo, zo. Oké. Interessant.

B: #00:11:37-0# U weet van de.... misschien nog meer dan, dan mij. Maar zij....

I: #00:11:42-3# Maar zij is ook omstreeks dit.... 1950 lid geworden? Of nog wel eerder?

B: #00:11:45-2# Nou, ze..... mijn twee....ik heb nog een zusje gehad of wij samen dan. En die....en wij waren in de oorlog nogal bezig met ehmet de...eh de VJIC en zo. Dat is dus Vereniging voor Jonge Christelijke....eh Jongerenvereniging van Christelijke Vrijzinnige eh....kerk vereniging, hè.

I: #00:12:06-4# Jaja.

B: #00:12:06-8# En, eh.... wij eigenlijk bij de remonstrantse kerk dan 't liefste. Waren niet echt aangesloten, maar dat kwam in de, in de.... Wij hadden nog een hele fijne dominee, dominee Miedema. Dus we gingen daar graag op zondag heen. Mijn vader had toch wel iets religieus over zich, hoor. Later leerde zichzelf harmonium spelen en dan kon 'ie dus op eens zingen, dan had 'ie echt....ja....

I: #00:12:35-6# Vanuit z'n hart?

B: #00:12:40-2# Ja, dat....

I: #00:12:37-6# Dat was in Amersfoort? In Amersfoort gingen jullie naar dominee Miedema van de remonstrantse kerk om daar....?

B: #00:12:41-0# Ja, ja. Ja, en dan kwam die Jeugdvereniging....was daar bij. En dan hebben we....deden we....in de oorlog was er helemaal niks te doen.

I: #00:12:46-8# Nee.

B: #00:12:47-6# En dan gingen we 't.... Ja, een kerstspel en zo.

I: #00:12:50-1# Ja.

B: #00:12:51-1# Maar ook andere dingen, dat was heel leuk, met andere jongeren en zo.

I: #00:12:56-6# Jaja.

B: #00:12:58-4# En toen zijn mijn zusje en mijn.....eh....deze zus, Hilde heet ze, is toen....eh, die zijn....hebben zelfs een.... geloofsverklaring geschreven. Dus zover waren ze.

I: #00:13:09-1# Ja.

B: #00:13:11-2# Maar ze zijn allebei bij 't Humanistisch Verbond terecht gekomen weer.

I: #00:13:21-9# Jaja, ja.

B: #00:13:18-1# Na de oorlog ging ik.....was 't voorbij, hoor.

I: #00:13:23-9# Jaja, want toen was 't voorbij met die remonstrantse kerk?

B: #00:13:11-5# Met de.... Ja, want wij zelf, mijn man en ik, zijn toen eh getrouwd in '48. Was.... Toen was de oorlog al voorbij.

I: #00:13:32-0# Jaja, ja.

B: #00:13:33-8# 't... Eh...t...ja..... En zo is.... en, en mijn zus wanneer ze dat gedaan hebben weet ik niet, maar ja....eh, eh. M'n andere zusje was verpleegster in Alkmaar en die is daar bij 't Humanistisch Verbond gegaan, gegaan, ja.

I: #00:13:45-1# Jaja. En zij leeft ook nog?

B: #00:13:48-4# Nee, die leeft niet meer, die is vroeg overleden. Was negenenvijftig.

I: #00:13:52-3# Och jeetje, ja.

B: #00:13:55-6# En toen was er ook niemand op haar....

I: #00:14:00-5# Uitvaart?

B: #00:14:02-3# Uitvaart.

I: #00:13:58-7# Was een humanistische uitv....?

B: #00:14:02-5# Van de humanisten, want daar deed ze ook weer veel voor.

I: #00:14:01-2# Jaja. U heeft, u hebt twee zussen nog?

B: #00:14:05-1# Nee, één zus nog.

I: #00:13:53-0# Ja, nee, maar ik bedoel in totaal waren d'r drie meisjes?

B: #00:14:08-6# Ik had twee zusjes. Drie meisjes waren in 't thuis. Ja.

I: #00:14:18-7# Jaja, goh. Interessant allemaal. Uh, maar nu gaan we dus....de ouders hebben we een beeld van, de, de omstandigheden, de verhuizingen. Maar nu u zelf: u bent in 19/.....eh....94....u bent dus geboren in 19 eh....23?

B: #00:14:31-8# '23 Jaja.

I: #00:14:35-7# '23. Eh....kunt u iets vertellen over uw ontwikkeling, uw leven? Wat? Hoe bent u naar school gegaan? Wat, wat hebt u gedaan?

B: #00:14:40-9# Ja, ik....noude kleuterschool ontmoette ik dus een vriendinnetje

en dat vriendinnetje dat ging naar de Meisjesschool, openbare Meisjesschool.

I: #00:14:49-5# Dan hadden we 't over Friesland, hè? Of niet?

B: #00:14:54-4# Nee.

I: #00:14:55-9# Of was 't in Weerd?

B: #00:14:59-0# Was Amersfoort.

I: #00:14:55-7# Amersfoort al.

B: #00:14:57-9# Ja, mijn middelste zusje en ik zijn in Amersfoort geboren, alle twee.

I: #00:14:59-1# Oké, ja.

B: #00:15:01-4# Ja. Enne....dus...toen g....deden ze mij ook op de meisjesschool. Maar dat was dus niet leuk, want daar waren allemaal meisjes, hè. En thuis had ik ook al meisjes. Dus ik heb heel lang eh....heel raar gevoel met jongens gehad, vond ik zo apart. Jongens vond ik helemaal apart. Raar....

I: #00:15:23-6# Jaja.

B: #00:15:25-0# Maar toen, toen....later toen, toen van de la/lagere school afkwam toen zijn mijn zus en ik bij 't NJN terecht gekomen. Of terecht gekomen, zo mag je 't niet zeggen.

I: #00:15:39-0# NJN, dat was....hoe was 't ook al weer?

B: #00:15:45-4# Nederlandse Jeugd voor Natuurstudie.

I: #00:15:42-7# Ja, ik heb 't hier staan, ja.

B: #00:15:47-3# Ja, en....eh....die is er nog hoor.

I: #00:15:49-0# Ja.

B: #00:15:50-1# Ja, enne....Koos....Dijkstra die schrijft elke dag over planten en bloemen, is bioloog.

I: #00:15:56-2# In, in de *Trouw*?

B: #00:15:59-1# Hè?

I: #00:15:58-1# In de krant?

B: #00:16:00-8# In de *Trouw*. En die is bij de christelijken, want hij is een christelijke man.

I: #00:15:59-8# Oké, oké, oké, ja.

B: #00:16:02-3# En daar....die is bij de christelijke NJN geweest.

I: #00:16:12-5# Jaja. Maar u zat op een meisjesschool en u wilde eigenlijk ook graag naar een gemengde school? Maar u had ook een bepaald beeld van jongens, omdat u d'r eigenlijk nooit mee omging?

B: #00:16:19-2# Nee, dat was heel raar. Maar op de....bij de NJN waren d'r allemaal jongens en meisjes door mekaar natuurlijk. Dus dat is helemaal gewoon weer goed gekomen. Maar toch....vond ik 't jammer, dat m'n ouders dat gedaan hebben. En....

I: #00:16:27-1# Jaja. Maar, maar u....u bent dus op die meisjesschool gebleven? Dat was de lagere school neem ik aan?

B: #00:16:32-1# Ja, zes jaar d'r op gebleven. En toen....

I: #00:16:34-5# Maar gedurende die lagere school dan bent u ook lid geworden van de N....JN?

B: #00:16:38-9# Nee, want ja dan was je, dan was je twaalf, veertien, hè? Met drieëntwintig moest je d'r weer uit, dan was je een ouwe sok en dan kwam je in een andere groep. Maar....dat was dus een hele mooie tijd, hè. Veel de natuur in geweest.

I: #00:16:54-7# Ja. Maar na de, na de lagere school wat hebt u toen gedaan?

B: #00:16:59-8# Toen ben ik naar de MULO gegaan. En....eh..... toen kon ik....weer vier jaar volgemaakt. Was ook weer een meisjes MULO, dus.....dat, dat is toch ook waardeloos, eigenlijk. Meisjes.... Ja, dat, dat is niet goed dat je zo opgegroeid, eigenlijk.

I: #00:17:17-0# Nee, maar was 't een openbare school of was 't een chr/....christelijke school?

B: #00:17:21-0# Nee, nee, hoor dat was openbaar want mijn ouders waren echt....

I: #00:17:26-4# Voor openbaar onderwijs?

B: #00:17:23-7# Ja, voor openbaar....

I: #00:17:25-7# Maar wel, wel een, een meisjesschool.

B: #00:17:30-5# 't Was wel een weer een meisjesschool. Maar dat meisje ging zelf....dat vriendinnetje, dat eh ging naar 'teh.... de HBS of zo, geloof ik. Maar eh...enfin toen kwam de oorlog en toen eh hebben we dus eh.... 'Es even nadenken.... Ik zou eh.....ja, is Wordt 't niet teveel wat ik allemaal vertel?

I: #00:17:50-2# Nee, nee.

B: #00:17:51-8# Want 't is, 't is wel een beetje veel om, om eh.... Nou ja, zeg maar dat ik moet stoppen als 't teveel wordt, hè?

I: #00:17:57-8# Mmm.

B: #00:18:01-3# Ik kon wel aardig tekenen en dan heb je toch in de... in de eh....pubertijd, dat d'r sommige dingen eh opbloeien en later weer niet. Vooral met gedichten schrijven heb je dat. Maar ik kon dus leuk tekenen en ik was heel gefascineerd door inrichting van huizen en dat tekende ik ook. En dan....'t hele, hele huis en dan stond daar eh, eh dat meubel en daar dat meubel. En vonden ze zo leuk thuis. Enne...enfin mijn eh zusje was ook kleuterschool kleuteronderwijzeres. D'r was een, een vader van een kind, die.... daar paste ze weleens op, die was binnenhuis architect. En ze zei: "Daar ga ik ze aan laten zien". Enne, hij zei toen: "Dan moet ze maar eh". Er was geen ambachtsschool voor mij, want ik moest bouwkunde leren. En toen heb ik schriftelijk bouwkunde les gehad. En dat, dat is niet erg stimulerend.

I: #00:19:01-2# Nee, nee.

B: #00:19:03-0# En dat is dus ook niks geworden.

I: #00:19:03-0# Nee. Maar dat was, na de, na de MULO?

B: #00:19:10-0# Ja, toen ik daarvoor geslaagd was. Ja, dat.... toen heb ik dat gedaan. Maar toen was de oorlog d'r, dus d'r was ook niet doorleren of zo.

I: #00:19:17-7# Nee, nee, nee.

B: #00:19:17-7# Dus eh toen ben ik eh naar eh een kantoorbaantje gehaald of een baan. Van eh....papier dat voor de....eh een drukkerij....dat....waar papier....allerlei schrijf/ schrijven....en al , en al dat gedrukt, alles drukte van wat naar de eh....eh de....soldaten moest gaan.

I: #00:19:44-8# Oh, jaja.

B: #00:19:48-2# En toen werd 't ook, eh....eh...hoe heet dat nou? En....nou ben ik even 't woord kwijt. Dat komt d'r ook allemaal in.

I: #00:19:57-6# Jaja.

B: #00:19:59-0# Even denken.

I: #00:20:01-3# Ja, maar u h/.... u werkte bij een, bij een drukkerij?

B: #00:20:04-2# Bij een drukkerij.

I: #00:20:07-1# En daar werd eh, ehwerden eh boekjes en pamfletten ten behoeve van 't....de krijgsmacht, 't leger....?

B: #00:20:14-2# Alles. Ja, heel eenvoudig, hè.

I: #00:20:10-4# Jaja.

B: #00:20:11-5# Maar...toen was 't 194/1939....eh....en toen kwam eh de.... Ja, dat is vervelend, dat ik dat woord nou niet ken. Dat zit nou eventjes.... De....alles wat eh.....ja, dat is nou vervelend, hè? Dat moet....

I: #00:20:34-8# Maar probeer 't, probeer 't 'es te omschrijven? Wat, wat?

B: #00:20:48-4# Nou, wat, wat ik bedoel is dat....de jonge mensen eh die moeten eh opkomen in die tijd.

I: #00:20:28-7# Ja ja, ja.

B: #00:20:46-0# En dat.... daar is een woord voor en dat ben ik even kwijt.

I: #00:20:36-9# Ja, eh...mobilisatie toch?

B: #00:20:52-3# Precies!

I: #00:20:51-3# Ja, mobilisatie.

B: #00:20:54-1# Nou, zeg, nou. Gewoon: mobilisatie. Enne....en toen werd alles anders, hè.

I: #00:21:02-3# Ja.

B: #00:21:03-4# Dus.... En toen ik dat dus door....dat, dat....die schriftelijke les dat ging gewoon niet meer, want ik was daar van - ik geloof- van 8.00 uur tot, tot 18.00 uur of zo.

I: #00:21:25-4# Jaja.

B: #00:21:22-4# Dus, eh.... d/d/daar was helemaal geen tijd voor. D'r was....

I: #00:21:18-5# Om te leren?

B: #00:21:20-7# Ja, dat...ik was daar maar. Ja, ik moest eerst alles leren inpakken, pakjes. Dat was een leerschooltje van een paar weken. En toen zat ik op de typkamer.

I: #00:21:28-4# Mmm.

B: #00:21:29-7# Dus, was, was best, best leuk, hoor. Een hele hoop....

I: #00:21:36-8# D/dat was in A/Amersfoort een, een uitgeverij?

B: #00:21:36-7# Ja, dat was in Amersfoort. Ik weet ook niet meer hoe die heet.

I: #00:21:35-2# Nee, nee.

B: #00:21:35-6# Was toch wel een bekende, maar dat weet ik allemaal niet meer.

I: #00:21:41-0# Oké, eh maar dat was dus dat. Eh... en dus die schriftelijke cursus binnenhuisarchitectuur schuine streep bouwkunde. En...wat, wat is daar van geworden? Wat, wat?

B: #00:21:51-9# Helemaal niks.

I: #00:21:54-2# Niks.

B: #00:21:53-3# Nee, dat is niks geworden.

I: #00:21:52-1# Nee.

B: #00:21:53-5# Nee, en 't werd oorlog enne....toen kwam....ja, toen in 't voorjaar mei kwamen de Duitsers binnen en toen was onze drukkerij....die h/, die hield ook op.

I: #00:22:10-2# Ja, jaja.

B: #00:22:07-0# Of die voor de Duitsers is gaan werken, dat weet ik niet. Ik geloof dat 't helemaal afgelopen was.

I: #00:22:14-7# Jaja.

B: #00:22:10-1# Dus dat liep langzaam af. Dus al die mensen, die d'r juist bij hadden moeten komen door die mobilisatie -waar ik ook één van was- die eh, die stonden weer op straat. En toen ben ik maar steeds naar een baantje gaan zoeken en dat viel heel tegen, want ik had verder nooit niks....

I: #00:22:29-8# Nee, nee, nee.

B: #00:22:32-8# Enne toen zei m'n vader...ik dacht een fröbel- eh opleiding omdat mijn zusje dat ook gedaan had. En bij, bij dat, bij die mevrouw dacht ik: "Dat, dat lukt vast wel". Die deed dat niet. En toen hoorde mijn vader dat ...want ik had ze willen verrassen dat ik dat ging doen.... Toen zei mijn vader: "Nou, je wou toch altijd eigenlijk Juffrouw worden?". Ja, dat was ook zo: had ik altijd als klein meisje gezegd. En toen was 't eind augustus en toen is mijn vader nog als een haas naar die directeur gegaan en toen kon ik er nog....

I: #00:23:06-6# Van de opleiding tot....kleuterjuf?

B: #00:23:14-8# Nee, tot eh....echt school eh....onderwijs....

I: #00:23:15-3# Onderwijzeres?

B: #00:23:17-8# Onderwijzeres, ja.

I: #00:23:14-9# Jaja, ja.

B: #00:23:13-4# Toen dat....daar ben ik toen ingekomen.

I: #00:23:18-9# Ah.

B: #00:23:16-3# En dat heb ik eh toen vier jaar gedaan.

I: #00:23:16-4# De kweekschool, de kweekschool?

B: #00:23:16-5# De kweekschool heette 't nog.

I: #00:23:22-3# Ook uit Amersfoort?

B: #00:23:21-3# Ja, is jammer genoeg zijn mijn man en ik zijn nog 'es wezen kijken daar. Maar de....was dus eh de school en, en d'r was een school achter onze kweekschool. En een school d'r achter en een gezamenlijke.....

I: #00:23:34-0# Schoolplein?

B: #00:23:36-9# Gymnast/gymnastieklokaal.

I: #00:23:39-2# Ja, ja.

B: #00:23:39-6# En, en konden zij gebruiken en wij. En daarnaast stond onze Remonstrantse kerk.

I: #00:23:49-1# Oh?

B: #00:23:46-9# En daar is een schildering gedaan, want dat kerkje dat was, was....dat werd niet meer gebruikt. Enne....dat....die was dus ook....is, is..... ja, weg/w/ weggegaan, weggedaan, gesloopt.

I: #00:24:04-6# Jaja.

B: #00:24:05-7# En onze school ook. Dus....

I: #00:24:01-1# Jaja. Waar, waar, waar was dat op Amersfoort?

B: #00:24:04-3# Eh....

I: #00:24:07-6# Ik ken 't, ik ken 't een klein beetje. Ik heb d'r een paar jaar gewoond.

B: #00:24:13-9# Ja, nou ja je hebt eh....'t.....dat, de, de eerste ring eigenlijk rond de stad.

I: #00:24:20-8# De rond/de Rondweg?

B: #00:24:17-9# Nee, de, de, de eh....binnen de Rondweg.

I: #00:24:21-9# Oké.

B: #00:24:23-0# Daar, daar zit echt nog 't plantsoen en de torentjes en, en alles, hè?

I: #00:24:31-2# Oh daar. Ja, ja. De Zuidsingel: daar in de buurt?

B: #00:24:32-0# Ja, 't is dus bij de Zuidsingel in de buurt.

I: #00:24:37-9# Oh, daar. Jaja.

B: #00:24:38-6# Ja, en daar, daar is 'ie....Ja, dat was heel mooi die....dat water daar rondom.

I: #00:24:41-1# Jaha, jaha.

B: #00:24:41-6# En Monnicken/Monnickendam en zo was daar, hè.

I: #00:24:46-0# Ja, nou. Jaja.

B: #00:24:49-3# En dat, dat was....

I: #00:24:48-8# En daar stond de school?

B: #00:24:52-5# En daar stond de school, in zo'n kleine zijstraat.

I: #00:24:53-1# Jaja.

B: #00:24:53-6# D'r was ook een klooster en d'onze school was d'r ook. Dus wij liepen altijd....

I: #00:24:58-4# Dat, dat klooster is er nog, hè?

B: #00:24:56-8# Ja, dat klooster is d'r nog.

I: #00:25:03-1# Heeft zelfs een sterrenrestaurant in gezeten.

B: #00:23:50-9# Ja, ja.

I: #00:25:01-3# Jaja.

B: #00:25:02-8# Ja, dat is wel veranderd. Want d'r kwamen....

I: #00:25:06-5# Van Jan, Jan van Susteren die was daar kok.

B: #00:25:16-2# Wie??

I: #00:25:09-3# Van Susteren, Jan van Susteren. En die, die runt nu 't restaurant in 't Wilhelminapark in Utrecht.

B: #00:24:53-3# Oh.

I: #00:25:15-5# Maar goed: dit is een zij/zijpad. Dat komt omdat ik daar gewoond heb. Ja, oké. Enne eh dus u bent eh onderwijzeres geworden?

B: #00:25:27-6# Ja, ja en, en toen ben ik al gauw toen ik geslaagd werd in 't...., kon ik ook al aan werk komen in Scherpenzeel. En daar heb ik dus twee jaar gewerkt.

I: #00:25:41-1# Ja, dat was dan, dat was na de oorlog?

B: #00:25:41-8# Da's na de oorlog. Ja, want ik had eh....eh....ja 't was, 't was vlak na de oorlog. 't Was vrede geworden.....

I: #00:25:49-9# '46?

B: #00:25:53-3# Nee, ik ben nog een paar jaar Hoe is dat nou? Natuurlijk: ik heb vier jaar gestudeerd. Dus 't was....

I: #00:26:02-8# Maar eh, kon u in, in de, in de oorlogsjaren naar die eh opleiding voor eh onderwijzeres? Dat was niet gesloten?

B: #00:26:13-0# Nee, dat was niet gesloten.

I: #00:26:06-0# Dat ging gewoon door?

B: #00:26:05-1# Ja, ja. Uh, we hebben weleens thuis moeten werken, omdat er geen kolen waren.

I: #00:26:10-4# Jaja.

B: #00:26:12-0# En dan moesten we in de winter....een paar weken thuis gebleven.

I: #00:26:18-2# Jaja.

B: #00:26:19-8# Ik geloof dat 't eh 19/....eh....40, '44, of '46 dat ik toen klaar was.

I: #00:26:23-3# Hebt u examen gedaan?

B: #00:26:29-8# Ja, dus in de oorlog ben ik geweest. Enne....

I: #00:26:27-1# Ja.

B: #00:26:28-0# Met alle verduistering, dan is alles zwart, hè. Alles zwart, papieren.

I: #00:26:35-5# Jaja.

B: #00:26:36-4# Dan bracht mijn vader me met de knijpkat eventjes naar eh een.... naar m'n vriendin, die vlakbij woonde. Wat je zag ook helemaal niks, hè.

I: #00:23:41-7# Waar woonde u zelf in Amersfoort?

B: #00:21:54-5# Vermeerstraat.

I: #00:26:45-7# Vermeerstraat.

B: #00:26:48-4# Dat was echt vanaf de Zuidsingel, was de Vianderstraat.....

I: #00:26:49-3# Ja.

B: #00:26:50-5# Weet u dat?

I: #00:26:53-2# Ja, dat komt me wel bekend voor, ja.

B: #00:26:52-6# Ja, als je een, een....dat, dat water over was dan. Enne.... Bolwerk heet dat eigenlijk, dat is 't woord.

I: #00:27:05-3# Oké.

B: #00:27:06-9# Al, al die torentjes en die poorten en de plantsoenen, dat is helemaal om de stad heen.

I: #00:27:13-6# Ja.

B: #00:27:09-1# Enne dan heb je dan de Vianderstraat en dan kom je in de Vermeerstraat. En die....nou die strekt zich uit een heel stukje. Wij vonden het ontzettend ver altijd, maar zo ver was dat niet.

I: #00:27:23-4# Nee, nee. Maar overigens eh....in Amersfoort is een kamp geweest van de Duitsers, hè?

B: #00:27:29-4# Ja, ja zeker.

I: #00:27:33-5# Hoor/hoor/hoorden jullie daarover? Wist/wisten.....?

B: #00:27:37-9# Daar hoorden we wel over, maar 't was, 't was he/helemaal in de bossen.

I: #00:26:54-7# Andere kant, jaja. De Dodenweg, hè?

B: #00:27:44-1# Ja, een neef van mij is daar ook nog gekomen en overleden, ja.

I: #00:27:40-5# Daar overleden zelfs?

B: #00:27:44-2# Ja, ja. Ja, die had nota bene na spertijd heette dat: na 20.00 uur mochten ze niet meer op straat in Friesland, in Franeker. Nou....enne, enne die.... ze stonden met een paar jongens daar, werden opgepakt, niks gedaan, alleen een beetje....

I: #00:28:04-0# Gehangen?

B: #00:28:08-6# Ja. En dat....

I: #00:28:05-9# En naar Amersfoort afgevoerd?

B: #00:28:11-5# En naar Amersfoort, ja.

I: #00:28:08-6# En daar overleden?

B: #00:28:12-7# Ja, mijn ouders hebben daar nog eten gebracht, of zo. Dat was toen nog even mogelijk enne....Ja, later werd gebracht.

I: #00:28:18-3# Ja, ja, dus 't was, was bekend dat daar ene.... Natuurlijk was 't bekend: jullie hoorden d'r ook van.

B: #00:28:24-5# Ja, wij hoorden d'r van, toch wist je er weinig van, hè.

I: #00:28:24-9# Ja, ja. En je kon er ook niet bij, hè? Je kon er niet komen?

B: #00:28:31-0# Nee, 't was heel ver weg, maar.... Dus wat Adamo "Schuldig landschap". Hij is ook Amersfoorter, hè.

I: #00:28:35-6# Jaja.

B: #00:28:37-6# Nee, Adamo.....

I: #00:28:40-4# Degene met die lange....Armando.

B: #00:28:48-8# Armando, 't lijkt er d'r op.

I: #00:28:48-1# Jaja, ja. Schuldige landschap, schuldige bomen.

B: #00:28:48-9# Schuldige bomen, ja. Maar die man die l/lijdt d'r nog altijd o/onder, maar die wa/woonde d'r vlakbij.

I: #00:28:56-9# Jaja. Jaja. Jaja.

B #00:28:59-1# Ja, ik weet wel waar 'ie gewoond heeft in die wijk.

I: #00:28:58-6# Staat ook zo'ngrote, grote bronzen trap staat daar bij de....

B: #00:29:00-7# Oh, ja, ja dat....

I: #00:29:05-6# Die reikt naar de hemel, ja.

B: #00:29:07-2# Ja.

I: #00:29:07-9# Mijn, mijn vader heeft ook in, in Amersfoort in 't kamp gezeten.

B: #00:29:06-2# Oh, jeetje.

I: #00:29:09-3# Hij is d'r uit, hij is d'r uit gekomen. Maar....dus ik ken 't een beetje van, van verhalen dan.

B: #00:29:16-8# Ja, want jullie zijn d'r wel geweest dan zeker? Om te kijken?

I: #00:29:14-8# Ja, zeker. Ik heb er zeker rondgekeken. Jaja, jaja. Maar mijn vader praatte daar nooit over, dat.....

B: #00:29:21-1# Nee.

I: #00:29:23-0# Neu, neu.

B: #00:29:26-0# Dat is van alle mensen dat die dingen meemaken zijn te verschrikkelijk om te vertellen.

I: #00:29:31-5# Jaja.

B: #00:29:33-2# Dat is vreselijk, hoor.

I: #00:29:29-3# Maar goed, u bent dus....in 1946 was u klaar met de opleiding. Toen bent u ook direct gaan werken?

B: #00:29:43-0# Ja.

I: #00:29:44-5# Uh, dat ging allemaal goed, hè? Neem ik aan?

B: #00:29:44-1# Ja, nou....

I: #00:29:45-3# En, en eh wanneer hebt u uw man ontmoet? Was dat in die tijd of was dat al eerder?

B: #00:29:48-4# Nou, eh, eh dat was bij de NJN.

I: #00:29:48-5# Oh ja natuurlijk, ja.

B: #00:29:51-8# Hij kwam uit Zwolle. Z'n vader was eh, was eh trein/eh.....

I: #00:30:02-2# Machinist.

B: #00:29:58-4# Machinist. Die werden eh steeds overgeplaatst.

I: #00:30:04-2# Jaja.

B: #00:30:04-5# En zij kwamen dus in Amersfoort te wonen. En mijn, mijn zusje weer, deze, die was secretaresse van 't NJN. En dus kwam hij bij ons 's avonds even aan om eh....eh zich op te geven. Nou, en toen was 't voor hem klaar: ik deed de deur open.

I: #00:30:20-7# U stond aan de grond genageld?

B: #00:30:26-8# Nee. Ja, ik dacht..... "Dat is ze", dacht hij. Dat heb ik nooit zelf gedacht: "Dat is hij".

I: #00:30:31-0# Ja.

B: #00:30:32-1# Dat was niet wederkerig.

I: #00:30:35-4# Nee, oh.

B: #00:30:36-8# Nee, ik wist dat niet, hij liet 't gewoon....eh groeien eigenlijk.

I: #00:30:39-5# Jaja, ja.

B: #00:30:39-7# Langzamerhand..... Grappig, hè?

I: #00:30:44-8# Jaja, ja.

B: #00:30:45-9# Ja.

I: #00:30:45-7# Ja.

B: #00:30:47-1# En dat vertelde 'ie dan.... wel dat dat toen 'es gebeurd is.

I: #00:30:49-3# Grappig.

B: #00:30:51-1# Ja, grappig.

I: #00:30:53-6# Ja. En eh....maar goed: dus we gaan richting 1950, dan bent u lid geworden? En u was nog altijd lid van de NJN? Tot uw drieëntwintigste geloof ik? Vierentwintigste?

B: #00:30:45-7# Ja, ja, eh.....

I: #00:31:07-4# En, en was 't ook een logische stap om van daaruit?

B: #00:31:06-3# Nou,'t.....ik, ik wist dat....dus twee jaar..... Twee jaar heb ik dus in Scherpenzeel gewerkt. En nog twee jaar in eh....Leusden.

I: #00:31:17-8# Leusden?

B: #00:31:19-8# Een dorpschooltje.

I: #00:31:24-3# Ja, ja. Scherpenzeel was dat een christelijke gemeenschap of niet? Ja, hè?

B: #00:31:24-8# Nou, dat heb ik eigenlijk niet gemerkt. 't Was een openbare school, maar we moesten wel een gebed doen, van te voren. Dat heb ik dus nooit gedaan. Ik heb wel stilte gevraagd.

I: #00:31:42-9# Ja, ja, ja.

B: #00:31:41-3# En dan....

I: #00:31:41-9# En dat was goed? Dat was voldoende?

B: #00:31:45-6# Ja, dat vond hij ook goed. 't Was een hele fijne kerel ook.

I: #00:31:47-7# Directeur?

B: #00:31:53-4# De directeur, ja, ja. En nou ik had....z.....je had daar twee klassen hoor, veertig kinderen.

I: #00:31:50-4# Zo!

B: #00:31:50-7# Twee rijen daar, twee rij/daar.... 't Was een uur fietsen, ook. Ik heb nog een....ik heb nog op houten banden gefietst.

I: #00:32:06-6# Oh ja? Jaja. Een uur fietsen van je werk, dat is, dat is ver, zeg.

B: #00:32:12-9# Ja, dat is veel. In, in Woudenberg kon ik m'n collega ophalen, dus dat scheelde wel.

I: #00:32:10-7# Jaja. Ja, ja.

B: #00:32:11-1# Maar eh.... Ja, ik, ik vond dat toch veel. En toen was er in Leusden, was er een eh....eh....een eh, eh.....

I: #00:32:24-1# Vacature?

B: #00:32:26-4# Vacature. En daar heb ik over gesolliciteerd. En toen kon ik daar komen. En dat heb ik toen gedaan.

I: #00:32:27-5# Ligt in de buurt, hè?

B: #00:32:30-4# Dat was, ja, dat was maar twintig minuten fietsen.

I: #00:32:37-8# Jaja.

B: #00:32:38-5# Ging ik door 't bos heen terug.

I: #00:32:33-6# Jaja.

B: #00:32:34-7# 't..... Prachtig gewoon. En daar heb ik 't leuk gehad. En daar waren ook een tweede, derde eh en vierde klas, maar eh d'r waren veel minder kinderen. Dus 't was een ontzettend gezellige tijd, heb ik toen gehad.

I: #00:32:48-8# Jaja.

B: #00:32:49-2# Ma/. En toen zijn wij ge/getrouwd mijn man en ik. Maar eh dan moest/je.....dan....eh....

I: #00:32:55-7# Moest je d'r uit.

B: #00:32:54-1# Dan moest je d'r uit, hè. Dus....ik heb na vier jaar eh....

I: #00:33:04-4# Ontslag?

B: #00:32:59-8# Ja, dat was heel....dat vond je heel gewoon.

I: #00:33:06-4# Ja, je wist niet beter.

B: #00:33:06-7# Ik vond, ik vond 't leuker dan.... Ja, ik v/, ik v/ik vond 't allemaal fijn.

I: #00:33:14-5# Ja.

B: #00:33:15-0# Maar eh later werden m'n ogen toch wel geopend,

I: #00:33:13-7# Jaja, jaja.

B: #00:33:14-1#hoe slecht 't was.

I: #00:33:15-2# Nou, ja.

B: #00:33:17-2# Ja.

I: #00:33:18-7# En 't heeft lang geduurd, hè? Dat mensen.... dat vrouwen ontslagen werden als ze gingen trouwen?

B: #00:33:24-8# Ja, ja, want onze kinderen kunnen 't nou gewoon niet begrijpen dat dat zo is, hè?

I: #00:33:25-1# Nee, nee, nee, nee.

B: #00:33:26-1# Komt nog weleens eh....ter sprake, hè.

I: #00:33:31-5# Jaja. Nee, ik heb 't wel vaker gehoord in eh....in....

B: #00:33:35-7# Ja, dat zal met deze gesprekken best zijn.

I: #00:33:37-6# Jaja. Oké: dus getrouwd. U werd ontslagen.. En dan he/he/hebben we 't.....ro/rond 1950 is dat geweest?

B: #00:32:57-1# Ja, nou hoorden wij, mijn man en ik, toen wij verloofd waren dan, eh 't... van mijnheer eh Schutte? Kent u die naam?

I: #00:33:58-2# Ja, die ken ik wel, ja.

B: #00:33:57-2# En ik dacht....of Schut, hij heet Schut. En die eh....heb ik....heb 't idee dat dat in, in de oorlog al, al ter sprake kwam, maar dat zal eh in de.... eerste eh jaar zijn van, van de oprichting, denk ik. Dan is '46vast....

I: #00:34:12-1# 46' jaja.

B: #00:34:17-0# En niet, dat, dat wij al in de oorlog daar van hoorden. Maar mijn man was juist heel enthousiast eh daar meteen eh over.

I: #00:34:24-1# Jaja. 't H.V. is juist opgericht eh eh....of juist vanwege de verschrikkingen van de Tweede Wereldoorlog, dus....

B: #00:34:31-1# Ja.

I: #00:34:31-4# Van Praag redeneerde zo: eh....mensen laten zich te makkelijk eh.... meeslepen in een oorlog, eh....gebral, en, en, bepaalde ideeën en ze moeten zelf denken. Dat is eh....

B: #00:34:42-7# Ja.

I: #00:34:43-8# Dus: eh hij heeft daarom met een aantal eh....eh....medestanders eh....'t H.V. opgericht.

B: #00:34:26-8# Ja, vaak zijn die dingen ook wel 'es bij de, de PvdA bijvoorbeeld ook, dat die eh....in, tijdens hun gevangenschap al die plannen....

I: #00:34:58-7# Ja, dat is ook zo.

B: #00:35:01-2# En dat... 'k Weet niet of dat hier mee gebeurd is met Max van Praag.

I: #00:35:02-2# Eh....eh Jaap van Praag, ja.

B: #00:35:08-1# Oh, Jaap.

I: #00:35:06-0# Jaja.

B: #00:35:07-9# Ja, Max.... van Praag is een ander. Zou 't met de oorlog te maken hebben, dat 'ie 't H.V. heeft opgericht?

I: #00:35:11-8# Dat, dat weet ik ook niet helemaal zeker. Het zou goed kunnen dat 'ie in Sint Michielsgestel heeft gezeten in eh....in....met een aantal....met heel veel intellectuelen die bijvoorbeeld daar opgeborgen..... Eh Simon Vestdijk....en, en

B: #00:35:22-0# Jaja.

I: #00:35:23-7# Maar goed eh, eh, in '46 is dus 't H.V. opgericht.

B: #00:35:37-4# Ja.

I: #00:35:37-9# Eh, eh, eh.....u bent in 1950 samen met uw man.....lid geworden?

B: #00:35:32-8# Ja, toen pas eigenlijk. We zijn....we zijn in '48 getrouwd, hoor.

I: #00:35:47-4# Jaja, jaja.

B: #00:35:41-7# Dus....eh....

I: #00:35:42-0# Maar u wist, u wist wel van 't bestaan van 't H.V.?

B: #00:35:45-8# Ja, zeker we waren d'r al enthousiast daarvoor. En....

I: #00:35:49-4# Jaja. Maar hoe, hoe, hoe kwam u aan die informatie dan? Of van w/...? Via die mijnheer Schut?

B: #00:35:58-7# Ja.

I: #00:35:55-2# Ja.

B: #00:35:56-8# Ja, d/....had ook.....hij heeft ook 'es een huiskamer lezing gehouden en dat soort dingen en die is daar ook bij geweest. Maar die eh....

I: #00:36:03-1# Bij de oprichting?

B: #00:36:06-3# Ja, bij de oprichting of zo. Dat weet ik, dat weet ik niet, hoor. Maar eh 't is door hem gekomen, dat wij eh....

I: #00:35:27-3# Jaja. En u woonde toen in Leusden of Amersfoort?

B: #00:35:50-8# In Amersfoort. Ik was altijd thuis.

I: #00:36:15-0# Jaja.

B: #00:36:15-5# Ja. Toen hoorde....

I: #00:36:12-6# Ja. En daarna werden die..... Daar werd die bijeenkomst ook belegd met die Schut als spreker?

B: #00:36:23-4# Ja, waar dat was dat weet ik ook niet meer, hoor. Maar....

I: #00:36:24-2# Maar daar....u, u was die belangstelling gewend voor 't H.V.? En ook de belangstelling van uw man voor 't H.V.?

B: #00:36:31-7# Ja, ja mijn man juist, die vond dat.... En ja, ik ook: ik vond dat mooi alles wat je d'r van las.

I: #00:36:36-8# Jaja.

B: #00:36:38-3# En toen zijn we, denk ik, in 1950....misschien wel benaderd, hoor. In eh....toen woonden we dan in Zeeland.

I: #00:36:45-1# Jaja.

B: #00:36:45-1# Want m'n man werkte bij Waterstaat.

I: #00:36:46-2# In de provincie Zeeland?

B: #00:36:50-3# In de....in Zeeland, eh.....gewoon.

I: #00:36:52-2# Jaja. Dus toen u lid werd in 1950 toen woonde u in Zeeland?

B: #00:36:53-6# Ja.

I: #00:36:54-8# Ja?

B: #00:36:56-0# Ja.

I: #00:36:54-9# Aha.

B: #00:36:56-7# Ja.

I: #00:36:57-8# Uh,....ik zal eens even.... We gaan even pauzeren.

I: #00:37:13-1# : We hernemen 't interview. En..... mijn vraag aan mw. Altena-Eppenga is: Eh, kunt u iets vertellen over uw tijd in Zeeland? Want daar ben u op

een gegeven moment naar toe verhuisd vanwege 't werk van uw man.

B: #00:37:14-1# Ja, ja. En toen zijn wij in Terneuzen eh terecht gekomen.

I: #00:37:23-4# Ja.

B: #00:37:24-0# Maar je moest daar heel veel over....werd je weer overgeplaatst in zijn opleiding.

I: #00:37:27-2# Mmm.

B: #00:37:27-8# Dus na een jaar gingen we naar Breskens.

I: #00:37:32-9# Mmm.

B: #00:37:34-3# Maar eh wij hadden ondertussen al van eh....in Amersfoort van eh....Schut gehoord.

I: #00:37:38-8# Jaja.

B: #00:37:39-2# Dus we kenden dat wel en waren daar ook enthousiast over.

I: #00:37:43-4# Schut, Schut is één van de mannen geweest, die bij de eh....'t begin van 't H.V. actief zijn geweest. In 1945 bij de eerste vergadering in Utrecht was Schut ook aanwezig.

B: #00:37:58-5# En hij heeft ook al bij ons in Amersfoort eh huiskamer bijeenkomsten gehouden.

I: #00:38:00-9# Jaja.

B: #00:38:01-4# Want dat, dat herinner ik mij echt nog heel levendig.

I: #00:38:04-8# En wat frappeerde u nu zo bij mijnheer Schut? Wat, wat vertelde hij, dat u dacht van: "Nou, dat is wat ik nodig heb?"

B: #00:38:09-9# Ja, dat herinner ik mij eigen ook niet meer.

I: #00:38:15-5# Nee, maar u vertelde, u vertelde net dat 'ie de.... Hij, hij, hij liet u iets zien, dat mensen die niet geloven....

B: #00:38:24-3# Ja, dat, dat was wat hij zo duidelijk uitlegde. Dat d'r er overal soldaten en, en zieken... Wat ben je: katholiek of

I: #00:38:30-6# Protestants.

B: #00:38:34-3# Je bent protestants? Wat ben jij dan? Ik ben niks.

I: #00:38:32-5# Ja.

B: #00:38:33-5# En dat, dat....eh....zij geven de mensen weer 't recht om te zeggen: "Ik, ik ben eh, ik ben niet gelovig. Ik geloof in mijzelf, hè. Ik ben, ik b/ben een mens, dus ik ben.... ik kan zelf wel beslissen wat ik wil".

I: #00:38:52-3# Ja, een eigen oordeelsvermogen?

B: #00:38:55-2# Een eigen oordeel, ja.

I: #00:38:55-5# Ja.

B: #00:38:56-2# En dat eh, dat eh was, was gewoon heel....ja, een 'eye opener' eigenlijk, hè?

I: #00:39:04-3# Dat raakte u?

B: #00:39:07-1# Ja, niet dat wij dat zelf zo voelden, hoor.

I: #00:39:05-8# Nee, nee.

B: #00:39:07-5# Dat, dat niet. Wij voelden ons niet minder, uit ons zelf al niet.

I: #00:39:15-3# Nee, nee.

B: #00:39:17-5# Maar dat was wel bij heel veel mensen zo.

I: #00:39:25-2# Ja, ja.

B: #00:39:17-3# Ja.

I: #00:39:18-3# Dus u heeft Schut gehoord in Amersfoort?

B: #00:39:19-5# Ja.

I: #00:39:20-6# En eh.... die, die, die gedachtegang van de man, wat hem, wat 'ie, wat 'ie vertelde heeft u met u meegenomen?

B: #00:39:35-9# Ja.

I: #00:39:37-3# Want op een goed moment is dat ook 't pad geweest naar 't H.V. , neem ik aan?

B: #00:39:41-0# Ja, dat, dat....ik denk dat 't zo is, dat mijnheer Schonk, die kwam bij ons als.... Maar toen eh, eh, zullen wij al lid zijn geweest, anders had 'ie ons niet gevonden. Dus dat moet in '50 zijn geweest.

I: #00:39:52-3# Jaja. 't was...dat was in Zeeland? In Breskens?

B: #00:39:54-8# Dat was in eh...Breskens. En die ging toen met mijn.... Die was ook wel in Zeeuws-Vlaanderen bezig, vermoed ik.

I: #00:39:58-3# Mmm.

B: #00:39:58-9# Maar hij kwam bij ons altijd om samen met mijn man en met de boot naar Vlissingen te gaan naar die werkkampen. En daar gingen ze dus 's avonds heen -mijn man werkte overdag- en dan kwam 'ie bij ons logeren. En dan.... Dat hebben ze dus elke maand of zo of om de twee maanden, dat weet ik niet. Niet, niet elke week, hoor.

I: #00:40:19-2# Mmm.

B: #00:40:20-7# Maar eh....ze gingen daar geregeld heen om daar, daar over te praten wat Schut eigenlijk vertelde. En dan eh....ehen dan vertelde mijn man er ook weer over. Dat 't zo was. Dat mensen e/echt vonden: "Ik ben dus niks". "Ja maar je bent wel wat."

I: #00:40:38-7# Ja, ja, dus uw man ging met Schonk mee naar die werkkampen om die arbeiders die daar verplicht moesten werken eh....'t....'t woord van 't humanisme bij te brengen. Zo iets?

B: #00:40:50-1# Jaja, ja.

I: #00:40:52-5# Ja, en vooral duidelijk maken dat je wel degelijk iemand bent ondanks het feit dat je niet gelovig bent?

B: #00:41:04-1# Jaja, dat had mijn man....zei dat ook zo duidelijk, hè?

I: #00:41:01-3# Jaja.

B: #00:41:01-9# En dat....ja, dus dat hebben ze heel, heel veel eh gedaan.....

I: #00:41:08-4# Gedaan? Samen opgetrokken.

B: #00:41:10-6# Ja.

I: #00:41:09-1# En Schonk logeerde dan bij jullie?

B: #00:41:07-2# Ja, die logeerde dan bij ons en die bleef toch....dacht ik nou met....nou dit allemaal gebeurde.... ik dacht....wij bleven mijnheer Schonk zeggen.

I: #00:41:17-1# Jaja.

B: #00:41:17-5# Zou je nou nooit doen, hè?

I: #00:41:21-9# Nee, nee.

B: #00:41:21-9# Nou is 't meteen zo gauw "jij en jou" moet toch wel aan wennen.

I: #00:41:24-8# Wat hij, was hij veel ouder dan uw man?

B: #00:41:25-9# Toch wel ouder. Ik denk wij waren toen zesentwintig, achtentwintig zo, dertig en hij was toen veertig.

I: #00:41:37-2# Jaja, ietsje ouder, ja.

B: #00:41:36-0# Ja, nou hij geeft niks om, nou ook. Maar dat, maar dat gebeurde toen.

I: #00:41:53-4# Jaja, jaja. En, en Schonk heeft jullie ook gevraagd om lid te worden van 't H.V.?

B: #00:41:46-3# Nee, ik denk dat wij al lid waren.

I: #00:41:50-8# U was al lid, ja.

B: #00:41:51-2# Want anders had 'ie ons niet gevonden, hè.

I: #00:41:51-6# Nee, uiteraard, uiteraard.

B: #00:41:54-4# Hij kwam echt bij ons aan. En mijn man....ja die, die had daar veel interesse voor.

I: #00:42:00-9# Jaja.

B: #00:42:03-0# Dus hebben ze een tijdje gedaan.

I: #00:42:07-0# Hoe lang is een tijdje? Een jaar?

B: #00:42:13-4# Dat, dat weet ik niet. Eh, eh, dat weet ik eigenlijk niet.

I: #00:42:13-5# Nee, nee.

B: #00:42:11-3# Nee.

I: #00:42:12-9# Nou op een goed moment zijn die werkkampen.... zijn die werkkampen afgeschaft, hè?

B: #00:42:18-0# Ja, die zijn afge/afgeschaft.

I: #00:42:16-1# Ja.

B: #00:42:16-6# Maar dat was bij de soldaten ook zo.

I: #00:42:20-7# Jaja.

B: #00:42:21-1# Dat was zo leuk of, of leuk. Eh : je had 't onder de soldaten die hadden dan echt een tehuis. Katholiek, eh.....

I: #00:42:29-0# Militair tehuis? En een Protestant Militair Tehuis?

B: #00:42:30-3# En een pro/. En dat hadden we hier in Assen nota bene nog. Twee herenhuizen: die eh.... de één protestants en de andere katholiek.

I: #00:42:43-5# Jaja.

B: #00:42:45-5# Dus: 't w/was echt nodig dat, dat er ook een plek kwam

I: #00:42:52-5# Voor niet kerkelijken?

B: #00:42:42-9# En dat is er ook gekomen.

I: #00:42:48-0# Jaja.

B: #00:42:49-9# Voor de onkerkelijken. En dat is er ook gekomen, hè.

I: #00:42:49-5# Jaja, ja.

B: #00:42:50-0# Weet u ook wat 't eerste was in Nunspeet of zo, in die hoek?

I: #00:43:01-8# Ik dacht 't wel, ja. Dacht 't wel.

B: #00:43:03-9# In die, die hoek?

I: #00:43:04-8# Jaja. Maar ik weet 't niet helemaal zeker. Nee, nee.

B: #00:43:06-7# Ja. Maar dat is wat mijn man deed. Dat deed hij dus niet die dingen.

I: #00:43:16-3# Nee, nee, dus in die zin was 'ie actief eh....hij g/.

B: #00:43:12-9# Nou, daar was 'ie actief in.

I: #00:43:15-9# Hij ging, ging met Schonk mee en praatte ook uit zijn eigen ervaring over wat 't betekent als je niet kerkelijk bent, maar toch iemand bent. Geen, geen ongelovige of een heiden of....

B: #00:43:25-8# Nee, precies, hè. In elk geval is het geen mooi woord een heiden te zijn, hè?

I: #00:43:28-3# Nee, nee, nee. Of zonder moraal, dat....

B: #00:43:36-3# Ja, precies wat ze eigenlijk nu ook nog kunnen gebruiken.

I: #00:43:41-0# Maar eh uw man was actief dus. U was eh.... niet actief, u ging wel naar bijeenkomsten?

B: #00:43:48-7# Ja, die hadden we daar nog niet, hoor.

I: #00:43:46-8# Nee, w/want er was een gemeenschap daar in, in Breskens?

B: #00:43:54-0# Nee, dat....dat....en daar herinner ik me ook niks van.

I: #00:43:58-1# Nee, nee.

B: #00:43:58-7# Dat zal er niet geweest zijn. En later kwamen ze ook uit Vlissingen of wij eh.....een partij, PvdA, een groep wilden opzetten in eh....in eh Breskens. Dat was daar toen ook nog niet.

I: #00:44:11-1# Wat, wat, wat....voor de PvdA? Om daar een afdeling op te zetten?

B: #00:44:18-4# Ja, om daar een afdeling op te zetten, ja.

I: #00:44:18-1# Jaja. En dat hebt u ook gedaan?

B: #00:44:25-6# Nee, dat, dat is niet eh.... gelukt. Er kwamen veranderingen in ons leven, want mijn man kreeg tuberculose toen.

I: #00:44:29-5# Ach.

B: #00:44:33-5# Dus die.... Dat was i/in '52 dus toen waren we maar een paar jaar lid, hè. Dus hij heeft 't misschien een jaar gedaan of zo. Weet niet.

I: #00:44:42-2# Ja, jaja.

B: #00:44:42-6# 't Was in december toen is hij een anderhalf jaar weg geweest, geopereerd en alles. Maar 't was wel heel naar dat ik ook ziek werd. Ik kreeg eh....hoe heet dat....eh? Nou ja, ik werd ook besmet en ons kleine dochtertje ook. Dus: we zaten.....wij eh....ons dochtertje en ik lagen....nee ik lag....mijn man en ik lagen in hetzelfde ziekenhuis in Oostburg. En zij is opgehaald door mijn zus en naar Amersfoort gebracht naar mijn ouders en daar is zij na eh een paar dagen ook opgenomen.

I: #00:45:22-2# Ja.

B: #00:45:23-7# Dus is toen alle zeven....is plat komen liggen. En heeft natuurlijk toen we beter waren, hè. Toen was mijn man toch wel erg eh....bang dat hij 't weer zou krijgen.

I: #00:45:39-9# Ja, jaja. Waar, waar heeft 'ie, waar heeft 'ie dat op/opgelopen? Misschien in die, in die werkkampen of niet?

B: #00:45:46-0# Ja, dat....dat....

I: #00:45:48-1# Dat weet je niet.

B: #00:45:31-3# We denken dat. Maar hij had al een plekje eerder gehad, hoor.

I: #00:45:51-7# Ja.

B: #00:45:53-2# Ja, dus d/dat...j/je kunt 't niet zeggen. Maar 't was ook wel een beetje slopend, hè. Want eh, eh met de boot over, dan kwam 'ie zo om 23.00 uur, 24.00 uur pas thuis, moest dan ook weer werken.

I: #00:46:02-9# Jaja. Hij putte zich zelf uit?

B: #00:46:10-1# Ja, dat denk ik eh..... Want....

I: #00:46:07-8# Maar goed, u bent dus ook besmet met tuberculose en uw dochtertje is besmet met tuberculose?

B: #00:46:11-3# Ja, ja, ja. Ja, dus eh dat, dat heeft.....na anderhalf jaar pas waren wij beter.

I: #00:46:17-9# Ja.

B: #00:46:17-9# Ik ben later.... Mijn man is hier naar....is naar....of hier....naar Soester/Soester....

I: #00:46:33-9# Soesterberg?

B: #00:46:37-9# Soestduinen heb je. EnneSoestduinen geloof ik, daar stond een sanatorium. Enne ik ben naar mijn ouders ge/gebracht. En zij is eh door mijn zusje naar eh 't ziekenhuis gebracht.

I: #00:46:42-8# Mmm, mmm.

B: #00:46:46-7# Dus, en toen hadden we helemaal geen contact meer met elkaar, natuurlijk, hè.

I: #00:46:47-7# Nee, nee, nee. Goh.

B: #00:46:31-3# Ja, in die tijd is ons jongetje geboren. Maar eh....ja....wij zijn op een keer.... waren, waren we weer beter, maar toen kwam bij mijn man vooral wel de angst van eh: "Krijgt weer wat". Hij was al eens....'t was heel slecht met hem geweest en toen moest 'ie geopereerd worden. Dus: daarna is er eigenlijk weinig meer van d/ zulk werk terecht gekomen.

I: #00:47:17-0# Jaja, hij moest zich zelf in acht nemen?

B: #00:47:24-9# Ja, ja, dat eh ja.... En toen zijn wij verhuisd naar Utrecht en daar eh.....eh.... zijn we toch wel bij 't H.V..... Maar daar kan ik me ook weinig van, van herinneren.

I: #00:47:36-6# Ja. En, en w/wanneer was dat u verhuisde naar, naar Utrecht vanuit Breskens?

B: #00:47:40-7# Nee, 'es even kijken, hoor. Wij zijn verhuisd in....en J/J/Jan Willem onze zoon die is toen geboren in '53 met die Watersnood, hè. Toen w/toen was ik nog thuis.

I: #00:47:55-5# Maar dat was NOG in Zeeland?

B: #00:47:59-7# Ja.

I: #00:47:56-4# Jaja.

B: #00:47:56-4# Toen was ik, ik nog thuis. Maar toen kwam mijn zus, die was verpleegster, die was net bij me toen en die ontdekte dat ik pleuritis h/had. Want die, die dacht: "Het deugt niet met haar". Dus eh toen alles gebeurd was en we weer naar Vlissingen konden gaan, toen eh ben ik daar doorgelicht en eh toen was ik ook zeer ziek.

I: #00:48:16-8# Jaja, jaja.

B: #00:48:20-0# Ons dochtertje die eh was dus bij kennissen en eh zeze is zo opgehaald. Dus eh....ja, d/dat heeft eigenlijk wel een knak gemaakt in ons, ons leven.

I: #00:48:31-2# Ja, ja dat begrijp ik.

B: #00:48:31-8# Maar gelukkig, wij schrijven elke dag naar mekaar, mijn man en ik.

I: #00:48:48-3# Mmm.

B: #00:48:48-3# Enne....maar dat was toch eh wel eh moei/moeilijk, hoor.

I: #00:48:47-5# Ingrijpend?

B: #00:48:43-3# Ingrijpend, hè?

I: #00:48:43-3# Jaja, jaja.

B: #00:48:44-0# Ja, ook omdat de mensen waar je, waar je weer terugkomt, die snappen er ook niks van. Maar wij m/wij gingen toen verhuizen in januari en toen is mijn man nota bene naar.... in Utrecht gaan werken. Enne kregen we pas na een jaar een huis toegewezen.

I: #00:49:02-4# Zo!

B: #00:49:06-0# Dus was ik weer alleen met de twee kinderen.

I: #00:49:08-7# Jaja.

B: #00:49:10-5# Ja, dus toen.... in januari daarop kwamen we toen in Utrecht te wonen.

I: #00:49:18-8# En dat was na '53?

B: #00:49:18-0# Dat was allemaal na eh, na '53, ja. Ik denk dat 't'53 eh....we waren in '54 weer bij mekaar.....enne....'55, ja is hij toen naar Utrecht gegaan.....dus in '56 denk ik dat wij eh toen in Utrecht.... En daar hebben we ook maar twee jaar gewerkt en toen.... Daar ha/hadden we wel een leuk leven, maar niet, niet m/met 't eh.....

I: #00:49:43-2# H.V.?

B: #00:49:46-4# Nee, Utrecht is een leuke stad om te wonen, maar met 't H.V. heb ik daar geen herinneringen aan.

I: #00:49:49-4# Nee, nee, nee.

B: #00:49:51-7# Nee, maar dat kwam later weer wel in.... toen we in Eindhoven woonden.

I: #00:49:55-6# Goh, u bent veel verhuisd, hè?

B: #00:50:02-6# Ja, d/door eh.....

I: #00:50:00-5# 't Werk van uw man, ja?

B: #00:50:05-6# We zijn twee jaar eh daar heen, toen zijn we naar Velp gegaan, en nog in Limburg met twee jaar en toen hebben we twaalf jaar in Eindhoven gewoond, dus. Toen waren de kinderen ook groter en toen....toen

I: #00:50:16-5# Maar dan hebben we 't over de jaren zestig?

B: #00:50:12-4# Ja, precies: '63 was het toen of '64. Ik geloof '63, ja.

I: #00:50:21-2# Jaja. Maar, maar toen u in Utrecht woonde, 't was begin jaren vijftig.

B: #00:50:26-0# Ja.

I: #00:50:26-5# Nota bene in de stad van 't H.V., hè? Of, of was dat daar toen niet gevestigd? Nee, hè? 't Was Amsterdam, hè?

B: #00:50:33-1# Ja eh eh.....

I: #00:50:32-4# Ja. Maar, maar toen bent u dus niet actief geweest. Dat had ook iets te maken met, met 't verloop van uw....de ziekte, van tuberculose en pleuritis. En eh.....dus jullie hebben een stapje terug gedaan als het ware?

B: #00:50:43-8# Ja, ja, mijn man die ging niet meer zo laat weg en zo.

I: #00:50:49-3# Nee, nee.

B: #00:50:37-1# Later werd 't wel weer wat eh eh.....

I: #00:50:54-6# Ja, maar bezochten jullie ook geen bijeenkomsten of lezingen?

B: #00:50:35-9# Nee.

I: #00:50:55-9# Op een laag pitje?

B: #00:51:04-4# Terwijl 't in Utrecht toch wel het centrum eigenlijk was, hè.

I: #00:51:03-6# Ja, ja.

B: #00:51:00-6# Maar ik werd daar dus..... Ik was al een klein beetje actief in, in Breskens geweest, hè. Met die eh oprichting van de ehvan een v/een vrouwengroep. Dat was eigenlijk de bedoeling, hè.

I: #00:51:11-7# Ja, ja.

B: #00:51:13-0# Om een vrouwengroep op te richten.

I: #00:51:14-9# Van de PvdA?

B: #00:51:18-8# Die had ik, ja.

I: #00:51:16-4# Ja.

B: #00:51:17-8# Stuk of zes, zeven eh gevonden.

I: #00:51:21-1# Ja.

B: #00:51:21-7# Enne toen was 't zo leuk dat ik....dat er meteen al opgezocht werd toen wij in Utrecht woonden. Dus toen ben ik daar toch weer actief gaan meedoen. Ook, ook die twee jaren.

I: #00:51:35-1# Ja, maar dat was voor de PvdA, niet voor 't H.V.?

B: #00:51:37-3# Ja, dat was niet voor 't H.V. Dat was ik wel weer die dat deed, maar mijn man deed dat niet, niet zo.

I: #00:51:44-5# Nee, nee.

B: #00:51:47-4# Dus eh.... Toen eh toen zijn we in Velp geweest en ja toen.....en dan was eigenlijk eh dat ik die dingen deed. Mijn man werd helemaal opgeslokt door zijn werk, hoor.

I: #00:51:55-3# Jaja. Maar in Velp bent u wel weer actief geworden voor 't H.V. of ook niet? Voor de PvdA?

B: #00:52:02-6# Ja, alleen voor de PvdA.

I: #00:52:00-8# Jaja.

B: #00:52:01-4# En mijn man was vooral met z'n werk dan, ja.

I: #00:52:03-8# Jaja, jaja.

B: #00:52:08-1# En da/dat eh.....

I: #00:52:07-4# En, en de op/opvoeding van deg....., de opvoeding van de kinderen, 't gezin?

B: #00:52:08-4# Ja, de kinderen natuurlijk, hè. Ja, precies. Ja.

I: #00:52:10-1# Ja.

B: #00:52:11-3# En niet dat ik nou zoveel..... Ik, ik werkte natuurlijk niet, hè, buitenshuis.

I: #00:52:15-5# Nee, nee.

B: #00:52:18-3# Ik had alle tijd voor de kinderen. Was je altijd thuis hoor, met de theepot.

I: #00:52:20-0# En een touwtje door de brievenbus.

B: #00:52:25-0# Ja.

I: #00:52:26-3# Ja. Oké, eh maar dus, dus eigenlijk zegt u eh na eh.....eh, eh na/na/ Zeeland, eh daar was u man nog actief samen met Schonk voor 't.....?

B: #00:52:43-2# Samen met Schonk, ja.

I: #00:52:42-2# Voor 't H.V.?

B: #00:52:40-9# Niet in, in een eh.....

I: #00:52:47-3# Nee, maar daarna is 't eigenlijk af/afgezwakt zo niet gewoon stil komen te staan. Want u bent....

B: #00:52:51-2# Ja, dat.....

I: #00:52:50-0# U hebt, u hebt meer aandacht besteed aan de PvdA en de vrouwenafdeling van de PvdA dan aan 't H.V.?

B: #00:53:03-8# Ja, ja.

I: #00:52:57-4# Maar ook in uw achterhoofd toch wel een sympathie blijven houden voor 't, voor 't H.V., neem ik aan?

B: #00:53:09-3# Ja, zeker!

I: #00:53:03-6# Ja, ja.

B: #00:53:04-0# Want ik weet niet meer hoe dat zit, maar d'r is ook een vakantiehuis, was er in Nunspeet.

I: #00:53:11-8# Ja, de Ark, ja.

B: #00:53:15-6# De Ark, precies.

I: #00:53:15-4# 1952-1968.

B: #00:53:03-1# Ja, die is nou afgebrand, hè?

I: #00:53:17-1# Ja, ja.

B: #00:53:19-7# Nou, vreselijk, hè.

I: #00:53:22-0# Ja.

B: #00:53:22-5# Maar wij zijn dus daar twee keer met vakantie geweest.

I: #00:53:26-8# Ja.

B: #00:53:27-3# En dat, dat was echt mensen onder elkaar, hè.

I: #00:53:32-4# Ja, ja.

B: #00:53:33-7# Ja, dat was....

I: #00:53:34-3# Gelijk/gelijkgestemden?

B: #00:51:18-9# Gelijkgestemden, ja.

I: #00:53:33-0# Jaja.

B: #00:53:33-4# Dus we hebben to/toch wel contact gehad, hoor.

I: #00:53:34-9# Jaja.

B: #00:53:36-5# En of....nou.....eh, eh.....echt daar nou veel meededen, dat, dat heb ik niet in mijn geheugen zitten.

I: #00:53:43-5# Nee, nee.

B: #00:53:46-3# Maar we zullen d'r toch wel iets hebben gehad, denk ik.

I: #00:53:45-5# Ja, jaja.

B: #00:53:48-2# Maar eh....dat was wel heel, heel erg leuk.

I: #00:53:51-4# Jaja.

B: #00:53:52-0# Met tante Grien.....d/die was degene die eh met, met nog iemand eh....eh.....de.....met de kinderen verzorgden die.

I: #00:53:36-0# Oh.

I: #00:50:35-9# Dus je had ook geen, geen....

I: #00:50:35-9# Omkijken naar je kinderen.

B: #00:54:08-0# Omkijken naar je kinderen.

I: #00:54:02-1# De kinderen gingen mee, maar die werden uitbesteed aan....?

B: #00:54:10-6# Ja, ja.

I: #00:54:12-3# En, en w/wanneer was dat? Ook weer jaren vijftig dan?

B: #00:54:12-3# Ja, dan zitten wij toch al....nee, niet in '60. Nee, want eh.....

I: #00:54:16-9# Want de kinderen waren nog klein, die werden uitbesteed aan, aan tante Grien.

B: #00:54:18-9# Ja, ja dat, dat ging wel tot tien jaar, hoor.

I: #00:54:24-3# Jaja. Jaja.

B: #00:54:26-4# Ja.

I: #00:54:24-2# Oké

B: #00:54:25-5# We zijn in eh....wanneer zijn we nou....we zijn in Eindhoven in....in '63 naar Eindhoven gegaan. Dus we waren in eh '61, waren we nog in Velp. Dus 't z/zal.....'61....'59 zijn geweest of zo? '58, '59.

I: #00:54:53-3# Ja, ja. Lang geleden.

B: #00:54:56-7# Heel geleden.

I: #00:54:52-0# Jaja.

B: #00:54:53-7# Dat....dat hebben wij.....

I: #00:54:55-1# Daar hebt u goeie herinneringen aan?

B: #00:55:03-0# Ja, heel, heel l/leuk was dat hoor. D'r was een pianist onder ons, dat soort mensen dan he. En die eh had de hele avond eh.....

I: #00:55:05-5# Had 'ie gehoor?

B: #00:55:08-1# Ja, ja. En hij had dan een concertje gegeven.

I: #00:55:08-4# Ja.

B: #00:55:09-7# Allemaal leuke rijen. Ja, we deden spelletjes. En gewoon....hele, hele

I: #00:55:17-8# Gezellig?

B: #00:55:21-1# Mooie vakanties.

I: #00:55:19-9# Jaja.

B: #00:55:21-3# Ja. En toen zijn we ook -meen ik- met een busje naar dat nieuwe tehuis gegaan, dat toen....

I: #00:55:25-7# Voor eh, eh, ongelovigen, zal ik zeggen?

B: #00:55:26-8# Ja, dat nieuwe tehuis. En dat was mooi, hoor. En, enne huisbaas er bij, hè.

I: #00:55:33-1# Ja.

B: #00:55:34-5# Die eh, die eh daar eh de scepter zwaaide.

I: #00:55:39-1# De leiding had. Jaja.

B: #00:55:41-0# Ja, ja. En, en 't moet, moet bij Nunspeet in de buurt zijn, denk ik.

Want....

I: #00:55:41-7# Ja, dat was een kazerne.

B: #00:55:40-5# Daar is een kazerne, hè.

I: #00:55:44-7# Of: daar is nog steeds een kazerne.

B: #00:55:43-2# We zijn meen ik toch met een busje gegaan.

I: #00:55:30-6# Jaja, jaja

B: #00:55:47-0# Met elkaar.

I: #00:55:49-0# Dat was toen pas geopend, toen u daar naar toe ging?

B: #00:55:58-4# Nog niet zo oud, 't was nog gloednieuw.

I: #00:55:53-8# Nee. Jaja.

B: #00:55:53-8# Ja.

I: #00:55:53-8# Ja. Oké, uh....nou het is duidelijk: u heeft.... bent lid geworden, tijdje actief geweest uw man met name, daarna is het ook onder invloed van eh de ziekten om dat zo te zeggen, is dat wat afgezwakt. Uw man eh richtte zich op zijn werk en carrière bij 't....bij de gasbedrijven. En u had....

B: #00:56:17-9# Nee....hij zat bij Waterstaat. Hij zat bij eh.....in, in Limburg eh bij de sluizen. Heette dat. En eh....in eh....

I: #00:56:29-7# Bij Grave?

B: #00:56:32-8# Ja, dat....we, we woonden in Maastricht waar.... d/dat had ie onder z'n beheer dan, hè

I: #00:56:34-9# Jaja. Oh hij was dus van gasfitter was ie iets anders.....

B: #00:56:41-6# Nee, mijn vader was gasfitter.

I: #00:56:40-2# Oh, ja sorry. Jaja, ja, ja, oké. Ja.

B: #00:56:45-8# Mijn man is altijd bij Waterstaat geweest.

I: #00:56:49-9# Ja, ja. Ik haalde 't even door mekaar. Ja, jaja. Maar in ieder geval dus....altijd wel veel sympathie behouden voor 't H.V.?

B: #00:56:49-1# Ja, zeker!

I: #00:56:57-7# Ja, eh....eh naar Nunspeet geweest naar de Ark, waar u goede herinneringen aan hebt.

B: #00:57:01-7# Ja.

I: #00:57:03-1# Tot aan, tot de dag van vandaag. Want u bent nog altijd lid van 't H.V. Uw man is....wanneer is 'ie overleden? Is dat al lang geleden?

B: #00:57:11-1# Ja, in 2002.

I: #00:57:14-1# 2002, vijftien jaar geleden?

B: #00:57:14-1# Ja, lang dan....vijftien jaar, ja.

I: #00:57:17-2# Jaja.

B: #00:57:18-9# Ja.

I: #00:57:20-3# Plotseling?

B: #00:57:22-9# Nee, hoor hij eh heeft kanker gekregen. Enne dat, dat was darmkanker.

I: #00:57:30-5# Mmm.

B: #00:57:32-3# Enne....ja, daar, daar is 'ie dus eh.....moest 'ie stoma hebben en zo, dus dat was een beetje ongemakkelijk. Maar hij deed 't toch wel goed, maar hij, hij kon d'r toch -denk ik- niet goed mee omgaan, want hij, hij werd echt bangig en z/zo. En op 't laatst, na een paar jaar,en t/liep..... We deden wel weer dingen, maar hij wou nooit zo ver weg meer met die, die stoma. Nog 'es een keer een terugval gehad, en dat is ook....zulk soort dingen zijn dan ook niet goed. En toen eh begon 'ie wat te vallen enne.... En toen bleek 't dat 'ie een hersentumor had.

I: #00:58:13-3# Ach, ach.

B: #00:58:16-5# Ja, ja. Enne....en toen, en....ja toen heeft 'ie gelukkig hier nog een week thuis geweest. De kinderen z/zijn d'r bij geweest, gelukkig.

I: #00:58:23-8# Ja, ja. Was dat hier, in, in dit huisje?

B: #00:58:29-1# Ja.

I: #00:58:23-4# Ja?

B: #00:58:24-5# Eh, eh....we hadden daar de slaapkamer, hoor. Eerst was dat....daar hadden wij de huis/de eetkamer, daar hadden we een ronde tafel en zo, maar dat hebben we toen hier neergezet, en toen is daar een bed....een speciaal bed gekomen. En eh....

I: #00:58:38-0# Jaja, dus hij is thuis overleden omringd door de kinderen?

B: #00:58:41-8# Is thuis overleden. Ja, gelukkig dat dat nog kon. En dan....eh.... hij....is eh....doordat 't in die....dat hoofd niet goed is, ging dat....veranderde 'ie zo, hè.

I: #00:58:54-7# Jaja, ja.

B: #00:58:55-4# En da's ook niet, niet leuk, hoor. Dan zat 'ie te schelden. 't Was juist zo'n lieve man en....

I: #00:58:58-2# Nee, nee, vreselijk moet dat zijn.

B: #00:59:03-4# Ja, ja dat is heel, heel erg hoor.

I: #00:59:03-8# Ja, ja.

B: #00:59:04-3# Ja, da's dan een hele klap, hoor. Als je....

I: #00:59:08-5# Ja, dat geloof ik.

B: #00:59:12-6# Ja, ja. Maar ja, je moet weer vooruit. En dat....

I: #00:59:14-2# Ja, je moet vooruit, ja.

B: #00:59:18-1# Je moet v/v..... Voor de kinderen, en eigenlijk o/....ja dus ook voor jezelf. En je hebt vrienden, dat is ook....die ook weer dingen beleven. Je wordt ook daardoor wijzer wel door....dat eh....

I: #00:59:29-5# Hoe, hoe bedoelt u dat? Wat?

B: #00:59:30-6# Nou, dat je de ander ook beter begrijpt wat 't is, hè.

I: #00:59:38-9# Jaja, ja.

B: #00:59:33-9# Dan zeggen ze: "Nou,.... kop op". Zo iets, maar dat zit er helemaal niet bij.

I: #00:59:45-0# Nee, nee.

B: #00:59:47-3# Nee, dat eh.... dat.... Ik mag niet klagen: 't gaat goed met de kinderen.

I: #00:59:54-7# Maar k/k/....maar in, in dat soort situaties: het verlies van uw man, de, de rouw daarom heen, eh..... leren 'taccepteren, hebt u dan ook iets aan 't humanisme als levensovertuiging, of niet?

B: #01:00:07-4# Nee, d/dat geloof ik niet, nee.

I: #00:59:51-9# Nee, nee.

B: #01:00:08-2# Nee, ik ben....we hebben dus hier eh een groep eh, eh, eh.....een praatgroep gehad, hè.

I: #01:00:15-4# Jaja.

B: #01:00:15-9# En toen ik daar voor 't eerst bijkwam was 't eigenlijk m/mannenpraat. Mannen die aan 't praten waren....

I: #01:00:25-3# Ja, en de vrouwen luisterden.

B: #01:00:26-2# En.... Ja, af en toe kon je d'r iets bij zeggen, dat ging.....bo/bov/ eigenlijk wel boven je pet, hoor, die mannen met mekaar praten. Maar langzamerhand is eh dat weer veranderd. En nou hebben we daar over nog maar een stuk of zeven vrouwen nu van dat groepje. En d'r waren meer in....

I: #01:00:49-5# Dus alle mannen zijn overleden of.....

B: #01:00:53-7# Al, al overleden, ja. 't Is al/allemaal vrouwen.

I: #01:00:54-5# Ja.

B: #01:00:55-6# En eh da/...ja dat, dat is natuurlijk een goed gevoel, hè. Je kan overal over praten.

I: #01:01:00-1# Ja, ja. Dan heb je ook steun aan elkaar?

B: #01:01:02-4# Ja, ja. Meest zijn ze, zijn ze ook bij de PvdA, er zit toch ook VVD bij de....eh....bij eh....

I: #01:01:11-3# Bij 't H.V.?

B: #01:01:12-0# Bij 't H.V. En, en eh.....

I: #01:01:13-6# De PvdA. Ja, dat zijn de twee s/....de twee bloedgroepen, zeg maar.

B: #01:01:16-8# Ja, ja, dat eh....

I: #01:01:16-6# Ja.

B: #01:01:17-8# Ja.

I: #01:01:21-6# Jaja.

B: #01:01:23-5# Dus net zo iets als d/....'t religieuze Humanisme, dat vond mijn man niks, hè.

I: #01:01:30-3# Nee, nee.

B: #01:01:27-3# Dat....

I: #01:01:26-4# Nee.

B: #01:01:28-4# Onbegrijpelijk vond 'ie dat.

I: #01:01:34-5# Ja, ja. Dus aanvankelijk was hè die bijeenkomsten hier thuis ook of el/elders? Die, die mannen hadden 't hoogste woord?

B: #01:01:40-2# Ja!

I: #01:01:45-2# En, en, en eh....de vrouwen zaten er bij en....eh gaandeweg vielen de mannen weg en werden jullie als vrouwengroep een hechte, hechte club.

B: #01:01:24-4# Ja, en dan me/merk je, dat je best met elkaar eh.... leuk kan eh, kan eh praten.

I: #01:01:49-7# Ja, en discussiëren, ja.

B: #01:01:53-9# Ja, nou!

I: #01:01:53-6# Over grote thema's? Ja?

B: #01:01:57-8# Ja, hoor. Er zijn een paar in dat groepje die eh, die van wanten weten, hoor.

I: #01:02:06-7# Ja, ja. Maar waar praten jullie over?

B: #01:02:00-7# Nou o/ook wel naar aanleiding van die leuke zwarte boekjes die we nu krijgen, hè, elke maand. Sinds vorig jaar.

I: #01:02:10-6# Oh, ja van *Human*. Ja, ja.

B: #01:02:09-2# Van *Human*. En eh....d/daarvoor kregen we altijd een groot blad.

I: #01:02:17-3# Ja, de, de *Humanist*.

B: #01:02:16-0# De *Humanist*. En dat eh, en dat hebben wij eh.....

I: #01:02:20-1# En dat gebruikte je?

B: #01:02:23-4# Dat gebruikten wij.

I: #01:02:23-4# Als, als gespreksstof?

B: #01:02:26-4# Ja, dan zei iemand: "Nou dat vond ik wel een leuke....een mooi artikel. Zullen we 't daar over hebben?". "Ja, hoor doen we". En dan hadden we de volgende keer eh.....konden we d'r over praten.

I: #01:02:33-7# Jaja.

B: #01:02:35-2# Ja. En anderen dingen moeten ook 'es. Maar.... d/wij zijn daar wel erg bezig.

I: #01:02:38-9# Ja, ja.

B: #01:02:42-1# Dat eh, dat vind ik wel heel, heel fijn, hoor.

I: #01:02:45-3# Ja, dat geloof ik. Jaja.

B: #01:02:44-3# Maar niet....ja, niet dat je, dat je in, in verdriet of zo denkt, dat je Humanist bent. Dat, dat...steunt je eigenlijk niet, hè.

I: #01:02:54-3# Nee, nee, nee.

B: #01:01:42-0# Ook niet dat ik, dat ik, eh me m/mens kan noemen en niet....niet niks ben, dat, dat eh....

I: #01:03:06-2# Geeft geen troost?

B: #01:03:09-6# Nee, dat, dat....zulke dingen steunen je niet.

I: #01:03:07-6# Nee.

B: #01:03:09-5# Ik vind dat eh altijd bijzonder als mensen zeggen dat ik..... Ik had een kennisje van de gymnastiek die haar man was overleden en die eh....

I: #01:03:20-2# Ja, ik moet even kijken of die....of de batterij nog niet leeg is. Nee.

B: #01:03:26-8# Wordt 't niet te lang allemaal?

I: #01:03:31-6# Nee.

B: #01:03:32-2# U zal wel een hoop schrappen, natuurlijk, hè, dat....

I: #01:03:37-4# Nou, nee, we nemen alles integraal over. Maar 't wordt wel getranscribeerd, dus 't wordt eh.... uitgewerkt. Maar 't hele interview gaat integraal....

B: #01:03:39-5# Ja, ja, ja.

I: #01:03:42-7# Mmm, kan nog wel even. Maar u wilde, wilde iets vertelde over dat, over dat....over die dames, over de dames in dat groepje, ja?

B: #01:03:56-0# Ja, ja nou eh.....ik eh....in de gymnastiekgroep was een heel christelijke mevrouw en die eh zei dat ze met haar man eh....die was overleden en eh....zei ze dat 't eh....goed was en zo. En: "Hij, hij verdient dat ook, want ik weet waar die is". Ja, daar....d/zoiets daar kan ik dan niks mee, hè. Want eh....

I: #01:04:12-1# Nee, nee. Maar reageert u daar ook op of denkt u van: "Dit is mijn gedachtegang niet."

B: #01:04:16-8# Ja. Nou, ik heb gezegd, dat ik hu/humaniste was.

I: #01:04:23-6# Ja, ja, ja.

B: #01:04:25-1# Ik zeg: "Ik ben lid van 't Humanistisch Verbond". En zo.

I: #01:04:24-3# Jaja.

B: #01:04:26-1# En ik..... Daarna heb ik weinig of helemaal geen contact met haar gehad. Dus: of dat ze toch niet fijn vond. 't Was zo'n aardig iemand, ik kon, kon er heel goed mee opschieten op de gym.

I: #01:04:36-6# Jaja.

B: #01:04:38-1# Maar nou na dit eh....

I: #01:04:42-0# Toen u dat gezegd had, van ik ben lid van 't H.V....Zou 't dat zijn?

B: #01:04:39-7# Ik heb eigenlijk nog meer gezegd en dat was.... Z/zij w/was weg geweest op een avond.....want haar man zei: "Ga d'r nou maar heen.", een vrouwenavond van, van e/een christelijke groep, eh erg christelijk hoor. En eh, en eh: "Ga daar maar heen, da's leuk voor je."

I: #01:05:03-9# Dat zei uw man?

B: #01:05:00-4# Dat zei haar man.

I: #01:05:04-2# Haar man, ja, ja.

B: #01:05:02-1# Haar man. En die had 't aan z'n hart en zo.

I: #01:05:05-7# Ah, oké.

B: #01:05:06-1# En die is dus gevonden in de gang. Nou, en dat vond ze heel erg. Want ze kwam thuis, toen mocht ze niet meer naar binnen, want, want de a/..... iedereen was d'r al, hè.

I: #01:05:17-3# Jaja.

B: #01:05:18-7# De dokters en zo.

I: #01:05:17-9# Jaja.

B: #01:05:17-9# Is ze opgevangen in....bij de buren. Maar toen zei ze dat ze dat zo erg had gevonden. Maar ze had me steeds al verteld dat alles goed was, hè. Waar, waar die zit is 't nou goed en zo.

I: #01:05:27-5# Ja.

B: #01:05:28-7# En toen zei ik: "Ja, misschien heeft God dat ook wel zo gewild", heb ik gezegd. En toen dacht ik later: "Dat komt misschien wel hard aan". En zo denk ik er dan over.

I: #01:05:39-5# Jaja.

B: #01:05:39-5# En dan moet je alles nemen.

I: #01:05:40-3# Ja.

B: #01:05:41-5# Je kunt nooit klagen, want eh....God heeft 't gedaan.

I: #01:05:47-1# Jaja, ja.

B: #01:05:47-1# Misschien was 't wel stom van mij.

I: #01:05:49-5# 't Kan hard, 't kan hard overkomen, ja.

B: #01:05:51-5# Ja, maar ik heb 't natuurlijk niet hard bedoeld.

I: #01:05:56-8# Nee, dat begrijp ik.

B: #01:05:56-8# Want ik zou nooit.... Want eh....ik heb nog een eh, eh vriendin die is heel kwaad daarover en die zou heel kwaad dat zeggen ook.

I: #01:06:02-7# Jaja, ja.

B: #01:06:03-7# Maar eh....een eh, eh hele, hele eh v/geweldige vrouw, hoor, trouwens.

I: #01:06:08-9# Jaja.

B: #01:06:10-6# Die niet hier in eh Assen.... Maar eh....ja, ik heb er niet boos....kwaad bij gekeken. Maar gedaan alsof.....dat dacht ik alsof 't haar helpen zou. Zo heb ik 't gezegd.

I: #01:06:24-0# Jaja. Ja, ja.

B: #01:06:25-5# "Misschien wou God dat ook wel", heb ik gezegd. Maar naderhand

dacht ik eh.... en verder heb ik haar niet meer ontmoet, terwijl ze nog een keer terug zou komen.

I: #01:06:41-6# Jaja , toch iets niet goed gegaan, denk ik. Eh, oké. Eh, ik, ik ga iets vragen over eh.....

B: #01:06:45-5# Ik wou zeggen: "Ik ben ook maar een mens."

I: #01:06:49-5# Ja, ja: "Ik ben ook maar een mens, ja". U heeft drie kinderen, was, was er sprake van, van een, een hu/humanistische opvoeding? Of?

B: #01:07:03-6# Ja, dat is nou zo iets.... Daar heb ik over nagedacht, hè. Ik geloof dat daar ook iets over stond.

I: #01:07:07-0# Ja, daar stond iets in, in, in de begeleidende brief, ja.

B: #01:07:06-9# Ja, ja, dat is dus niet zo.

I: #01:07:08-2# Nee.

B: #01:07:08-7# Ja, zoals je zelf bent. En je, je voorbeeld, denk ik.

I: #01:07:13-6# Ja, je leeft voor?

B: #01:07:13-6# Ja, ik denk dat dat 't is.

I: #01:07:16-5# Ja, ja.

B: #01:07:19-2# Dat je echt....d'r is eh..... En n/natuurlijk komt 't gesprek van geloof en zo eh d'r bij en dan eh....dan eh komt d'r dus ook bij hoe je zelf nadenkt. Zo moet 't gegaan zijn.

I: #01:07:29-5# Jaja, ja, Maar u heeft uw kinderen naar een openbare school gestuurd?

B: #01:07:35-6# Ze zijn naar de openbare school gegaan.

I: #01:07:31-6# Eh welkewaar was dat? Was dat eh....in, in Velp of eh....in Eindhoven?

B: #01:07:44-9# Nou, 'es even kijken eh....in, in V/Velp waren ze al op school. Van de kleuterschool af. In Velp allebei.

I: #01:07:51-4# Ja.

B: #01:07:52-8# Twee kindertje/twee kinderen. En we zijn ook met twee kinderen naar eh Limburg gegaan. Enne.... daar h/hebben we dus eh.... daar hebben we ons dochtertje gekregen en die is mee naar....de kinderen waren dus op school al. Enne

.... die zijn in Eindhoven....en daar was 't weer moeilijk, want daar had je geen openbare school. En eh....de openbare school was daar wel geweest, maar die....ja, dat waren de armsten van de armsten, hè. Want ieder/iedereen werkte bij Philips en ging dan op de Philipsschool. Dus dat....die hadden een werkende vader.

I: #01:08:34-0# Jaja.

B: #01:08:35-5# En de anderen.... Daar had je weer zoiets: d'r was geen school voor ons.

I: #01:08:38-7# Mmm.

B: #01:08:40-8# Ja, d'r was toch wel eh....'es even zien. Waar is....? Greet is daar naar school geweest. Ja, gelukkig d'r we/, werd....een man die nam eh 't weer de taak op zich om weer e/een....openbare school op te richten. En die is er ook gekomen.

I: #01:08:54-9# Jaja.

B: #01:08:57-4# Ja.

I: #01:08:57-4# Maar kreeg je, kreeg je als ouder niet de vragen van de kinderen: "Waarom geloven wij niet?", of "Waarom gaan wij niet naar de kerk?" Of?

B: #01:09:05-3# Ja, ik denk 't wel dat dat wel zo was. En dan zullen wij 't ook wel uitgelegd hebben, denk ik.

I: #01:09:08-5# Jaja, maar dat kunt u zich niet herinneren?

B: #01:09:08-5# Nee, dat, dat ga/gaat zo.

I: #01:09:12-2# Ja, dat kan ik me voorstellen, ja.

B: #01:09:12-6# Want 't is niet echt, zoals met 't geloof, dat je echt met zo'n God aan tafel zit, als 't ware steeds.

I: #01:09:23-9# Nee, nee, 't begint al met bidden voor 't eten, en zo, hè?

B: #01:09:23-1# Ja, da/da/dat is veel wezenlijker of eh.... tastbaarder eigenlijk.

I: #01:09:30-5# Maar zijn de kinderen ook lid geworden van 't H.V.?

B: #01:09:38-1# Nou, dat wou ik wel zeggen, dat tot mijn spijt niet. Niet één.

I: #01:09:35-1# Nee. En heb je 't wel eens over gehad met hun dan?

B: #01:09:36-8# Nee.

I: #01:09:38-3# Toen ze, toen ze werden....waren?

B: #01:09:44-7# Nee, nee dat hebben we niet gehad. Daar z/eh.... en....ik nu, nou ik al/alleen met ze omga, zal nooit in die richting ze pushen.

I: #01:09:53-5# Nee, niet pushen maar gewoon vragen.

B: #01:09:51-6# Ja, maar dat alleen al, dat doe ik dus niet.

I: #01:09:51-4# Nee, nee, nee.

B: #01:09:54-7# Nee, want ze zijn prima mensen.

I: #01:09:55-4# Ja, dat geloof ik.

B: #01:09:58-7# Ja, ze zijn, zijn ze.....lieve, fijne mensen, die echt veel doen voor hun n/naasten. En d/dan denk ik: "Ja, ik heb 't altijd over 't Humanistisch Verbond.....hebben we 't gehad, dat ze dat niet doen dan. Ja, 't....'t...."

I: Ja, ja, precies: ze hebben 't eh, ze hebben 't gehoord van u, dat u lid was.

B: Arial Ja, ze weten 't, ja.

I: Arial Dus: dat uw sympathie daar ligt. Maar ze hebben dat niet opgepakt eh....door zelf lid te worden van 't H.V. Nee.

B: Arial Nee, dat ze dat zo vonden....w/w/.....ik heb al vaak dat uitgelegd wat ik nou zo pas ook zei.

I: Arial Ja, ja.

B: Arial Dat je vroeger niks was.

I: Arial Ja.

B: Arial En dan....dat v/vinden ze i/interessant. Maar ja, ze zijn met z'n tweeën natuurlijk. Dus ze moeten ook met z'n tweeën.....

I: Arial De partners?

B: Arial Ja, of die, die....of d/die gedachte d'r komt van dat wil ik ook. Want ik heb het er wel vaak over gehad. Ik vind dat je alleen door je lidmaatschap moet steunen. Maar d/dat wil ik allemaal nieteh.....

I: Arial Nee, nee.

B: Arial I/ik vraag eigenlijk aan....aan hun van zo iets.

I: Arial Nee, nee. Op levensbeschouwelijk terrein?

B: Arial Ja wij kunnen overal over praten, hoor. Dat wel.

I: Arial Ja, ja. Maar hoe oud zijn uw kinderen? Toch ook al in de zestig?

B: Arial Ja, een schoonzoon en een, een oudste dochter, Hilda, die zijn al gepensioneerd allebei.

I: Arial Ja.

B: Arial En mijn eh....eh.... z/zoon en schoondochter, die zijn eh in de zestig. Dus mijn schoon/.... En mijn zoon wordt volgende jaar eh eh....kan die d'r mee ophouden.

I: Arial Wordt 'ie zevenenzestig, zesenzestig?

B: Arial Dan is 'ie.... Ja, hij is vijfenzestig. Maar hij heeft een burn-out gehad.....en.....hij....

I: Arial Mag iets eerder stoppen?

B: Arial Wil met iets eh minder genoeg nemen, want je moet wel inleveren. Maar hij eh....hij..... vindt 't goed zo.

I: Arial Jaja, ja.

B: Arial Dus....eh.... En mijn schoondochter is katholiek. Dus dat eh....ja....eh, eh....

I: Arial Is, is dat moeilijk voor u?

B: Arial Nou, we hebben 't aanvaard. We moesten wel natuurlijk, hè? Ja.

I: Arial Ja, ja.

B: Arial Ja. Ja, maar ik, ik weet niet of 't moeilijk voor haar is.

I: Arial Jaja.

B: Arial Maar als ze hier is en we eten dan....

I: Arial Maar is ze, is ze behoorlijk streng katholiek? Gaat ze naar de kerk en zo? En?

B: Arial Nou, eigenlijk niet hoor.

I: Arial Nee, nee. In, in naam is ze katholiek.

B: Arial In naam is ze.... En, en ze d/does wel al, al.... Ze gaat ook wel graag met een tante nog naar een kapelletje. En zulk soort dingen, hè.

I: Arial Ja.

B: Arial Maar verder doet ze d'r weinig aan.

I: Arial Nee, nee.

B: Arial En ze wil wel altijd bidden voor 't eten. Dus dat doen wij ook, tenminste eh even stilte v/voor haar.

I: Arial Jaja.

B: Arial Ja. Ze is d'r helemaal in opgegroeid. Oom en tantes, dus zij heeft 't nog helemaal eh, eh in zich, hè.

I: Arial Jaja.

B: Arial Ja. Het was wel heel lief als ze hier komen op de dag dat mijn man overleden is, hun vader. Dan ga/dan heeft zij bedacht om eh bloemetjes eh te strooien op 't uit....op 't veld waar hij is uitgestrooid.

I: Arial Ah.

B: Arial Nou, zo iets zouden mijn kinderen helemaal niet bedenken, hè. Iets teveel, hè.

I: Arial Jaja. Toch mooi? Jaja.

B: Arial Ja, en als mijn man alleen komt....dat kan weleens zo zijn, vind ik ook heel fijn....of mijn man: mijn zoon, dan eh dan zit mijn man z/zit mijn zoon dan bloemetjes uit te trekken of....van, van iets wat 'ie gekocht heeft, hè. Wat wij dan kunnen strooien 's avonds, dat vind ik wel, wel heel, heel lief hoor.

I: #01:13:30-8# Jaja. Ja, zeker. Jaja.

B: #01:13:30-3# Dat zouden mijn oudste kinderen niet weer doen.

I: #01:13:30-6# Nee, nee, nee. Maar u hebt een goed contact met uw kinderen?

B: #01:13:40-5# Ja, wij hebben heel fijn contact, m/met de kleinkinderen ook.

I: #01:13:37-5# Jaja. Ze komen vaak hier of regelmatig, ja?

B: #01:13:44-3# Ja, ja hoor.

I: #01:13:46-4# Wonen ze ook in de buurt of niet?

B: #01:13:44-1# Nee, want mijn zoon en schoondochter wonen in Castricum.

I: #01:13:45-8# Aha.

B: #01:13:48-2# En dan eh wonen nog kleinkinderen in eh Voorburg, in Rotterdam.....

I: #01:13:54-4# In 't Westen?

B: #01:13:57-3# en in Utrecht. Jaja. Dus ze w/wonen ver weg.

I: #01:13:59-6# Jaja.

B: #01:14:01-3# De jongste dochter woont in Groningen. Da's dichtbij.

I: #01:14:15-9# Dat is dichtbij, ja.

B: #01:14:17-2# Dus: maar ja, die werkt....eh ook. Dus eh....komen ook niet zo vaak, maar w/w/we eh, eh hebben gewoon heel veel contact ook, ook met de kinderen hoor.

I: #01:14:05-2# Ja, fijn.

B: #01:14:19-5# Ja, en d/die gep/gepensioneerd zijn uit Zwolle, maar die z/....hebben de kinderen....hebben al kleinkinderen, heb al achterkleinkinderen, hè.

I: #01:14:22-8# Jaja. Maar zo gaat dat hè?

B: #01:14:28-2# Ja.

I: #01:14:29-7# Mooie verhalen, mooie verhalen. Uh.... m/maakt u gebruik van de diensten van 't H.V. ? Ik bedoel: heeft u, heeft u nog eh bij Humanitas, hebt u, hebt u contact met....de afdeling hier in Assen, als die al bestaat? W/wordt u wel eens, wordt u wel eens gebeld?

B: #01:14:44-8# Ja, wij hebben een fijn contact eh.... of een contact hier. Maar....en toen wij hier kwamen z/zijn we d'r ook regelmatig geweest. Ook heel veel mensen. Enne....dat is langzamerhand.... eh af/afgezwakt.

I: #01:15:03-6# Ja, ja.

B: #01:15:03-6# Er komen bijna geen nieuwen bij.

I: #01:15:04-3# Nee, nee.

B: #01:15:04-8# Ook bij ons vrouwengroepje komt 'r geen nieuwe bij.

I: #01:15:11-5# Nee, nee.

B: #01:15:12-7# Ja, wij zijn ook al oud, hoor.

I: #01:15:10-8# Ja, vierennegentig, hè.

B: #01:15:19-6# Ja, ik ben de oudste en d/dan.....nou.....en dan krijgen we eh zesentachtig, geloof ik, vierentachtig.

I: #01:15:15-3# Jaja. Ja, ja.

B: #01:15:17-7# Zo is 't, d'r komt niet meer zo veel bij. We willen d'r ook niet meer bij hebben.

I: #01:15:20-7# Nee.

B: #01:15:22-1# Wij kennen mekaar zo goed.

I: #01:15:21-3# Ja, precies.

B: #01:15:23-7# We zijn met z'n zevenen, dus.

I: #01:15:29-4# Jaja. Is dat ook dat leesgroepje waar u 't over had of niet?

B: #01:15:26-4# Nou, daaruit is 't leesgroepje gekomen. Maar we zijn met z'n zevenen.

I: #01:15:36-9# Jaja.

B: #01:15:36-9# Niet iedereen is eh voor een lees/eh....gr/groepje.

I: #01:15:42-0# Nee, nee.

B: #01:15:44-1# Maar toentertijd was 't eh.....toen in 't begin toen we hier woonden.... toen was 't in '76 zijn we hier gekomen....toen hadden we hier een eh....eh....leuke....eh....ge/...

I: #01:15:55-6# Gemeenschap?

B: #01:16:00-5# Vereniging. Ja, g/gemeenschap.

I: #01:15:52-3# Ja.

B: #01:15:54-1# Leuke dingen ook gedaan met elkaar. Maar eh....

I: #01:15:57-5# Wat, wat deed u zo al?

B: #01:16:02-1# Ja, je kwam wel....d'r werden wel eens....een, een dag uit of zo, zulk soort dingen, hè.

I: #01:16:10-6# Ja.

B: #01:16:11-1# Niet veel, maar 't was, 't was gewoon leuk.

I: #01:16:08-0# Ja, ja.

B: #01:16:10-6# En Humanitas is eh later bij mekaar gekomen met 't Humanistisch Verbond. Maar 't is....er komen geen nieuwen bij. 't Wordt hoe langer hoe minder. Dus eh....

I: #01:16:22-3# U, u bedoelt ook Landelijk? Of?

B: #01:16:25-6# Landelijk ook.

I: #01:16:24-8# Jaja.

B: #01:16:25-4# Maar echt in de stad merk je dat ook.

I: #01:16:24-2# Jaja.

B: #01:16:30-8# Ja, en nou is 't toch weer eh opgezet, hoor. Dat eh....ja, dat is van 't Humanistisch Verbond....ja 't H.V., ja.

I: #01:16:38-4# Ja, ja, ja.

B: #01:16:39-7# 't is hier weer opgezet. Langzamerhand uit.... vanuit Groningen. Want we hadden hier nog maar twee mensen die een beetje op de....op de....

I: #01:16:44-8# Winkel pasten?

B: #01:16:48-1# Op de winkel pasten, ja.

I: #01:16:45-9# Ja, ja.

B: #01:16:44-7# En die....eh.....

I: #01:16:48-2# Maar 't leeft weer op, begrijp ik?

B: #01:16:49-4# Ja, beslist.

I: #01:16:52-8# Ja.

B: #01:16:52-8# We hebben juist nog eh een hele leuke middag van Joep Schrijvers gehad.

I: #01:17:03-4# Joep? Ja, bekende naam, ja.

B: #01:16:56-0# Ja. Enne....over eh....eh eh.....is Hu/eh....kan je een schilderij

humanistisch noemen. Was een prachtige middag. Ik ben d'r ook geweest. Twee weken terug.

I: #01:17:13-9# Mmm. Pas, pas geleden?

B: #01:17:18-1# Ja, pas geleden.

I: #01:17:13-2# Jaja.

B: #01:17:13-7# Ja, als 't 's middags is dan ga ik er wel heen.

I: #01:17:16-0# Jaja.

B: #01:17:17-7# Maar eh.....de meeste mensen zijn eh.....gaat eh.....meest is 's avonds en dan ga ik niet meer uit. Maar eh....'t leeft echt hier weer op, hoor.

I: #01:17:25-2# Oh, leuk.

B: #01:17:26-4# Ja, beslist.

I: #01:17:29-5# Jaja. Eh.....'es even kijken: eh.....huiskamer bijeenkomsten, reactie thuis, gezin, omgeving. Ja, 't was voor u vanzelfsprekend hè, dat u lid werd van 't H.V.? Ook vanuit uw....gezinssituatie?

B: #01:17:46-1# Ja, ja zeker, ja. Ja, mijn ouders hebben dat trouwens niet gedaan, die zouden 't ook bijna hebben kunnen doen.

I: #01:17:48-9# Jaja.

B: #01:17:54-0# Maar mijn vader heeft heel veel voor de SDAP in die tijd.....

I: #01:17:52-4# Ja.

B: #01:17:55-0# Voor de bond. Was altijd de bond, heette dat, hè?

I: #01:17:55-5# Jaja.

B: #01:17:56-1# En dat was de Arbeidersbond, heette dat ook. En daar was 'ie secretaris van. Hij is jaren secretaris geweest. Dus eh.... Ja, echt eh....mijn, mijn zus die lijkt op mijn vader. Die is.....die kan 't nog allemaal beter vertellen dan ik, hoor.

I: #01:18:17-8# De honderd jarige?

B: #01:18:22-7# Mijn honderd jarige zus. Maar zij heeft wel....ze kan heel slecht zien, 't horen gaat ook niet zo best. En 't vragen, eh.....omschakelen, dat k/kan ze niet. Ik bel haar elke middag op om 17.00 uur, hè? En dan eh....babbelt ze aan een stuk door, hoor. Ze maakt altijd wat mee, terwijl ze niet van h/haar kamer of....af kan eigenlijk, zo oud is ze, hè. Ennemaar ze heeft altijd haar gedachten nog, enorm

hoor. M/m/maar zij....

I: #01:18:47-6# Maar ik zou, zou haar goed een interview kunnen afnemen?

B: #01:18:55-2# Ik v/..... Ja, u kan 't vragen.

I: #01:18:54-0# Ja, ik ga 't proberen.

B: #01:18:54-6# Vraagt u 't maar aan d'r. Ze weet 't wel, dat is het enigste....

I: #01:19:04-3# Hebt u, hebt u 't telefoonnummer van haar?

B: #01:19:00-4# Ja, dat eh heb ik trouwens niet in m'n hoofd.

I: #01:19:07-6# Maar, maar doen, doen we zo meteen.

B: #01:19:07-5# Doen we straks, ja.

I: #01:19:08-1# Want ik denk dat we 't -effe kijken- dat we 't kunnen afronden, tenzij u zegt van ik moet nog iets vertellen. Is alles gezegd wat u had willen zeggen?

B: #01:19:21-1# Eh n/..... eh.....ik.... wat ik wel wou vertellen eigenlijk: in Eindhoven hebben wij een hele leuke tijd gehad, wat ik u al door de telefoon vertelde, hè. Dan zaten we in, de, de Philips tra/concertzaal, vlak bij 't station is dat, en eh dan hadden we prachtige ochtend bijeenkomsten. Ik denk ook een keer in de maand of zo.

I: #01:19:41-0# Ja, en kent u, kent u nog namen van sprekers toen?

B: #01:19:42-9# Nee, ik, ik ken..... Nou niet kan ik 't zo uit de hoofd zeggen.

I: #01:19:46-2# Nee, Nee. Wat? Wanneer was dat? Dat was in de jaren.....'60?

B: #01:19:45-1# Ja dan moet ik....dan moet ik eh even kijken. Ja in '60, '63, in '63 kwamen wij d'r. Dus 't zal zeven jaar later, '70 denk ik, geweest zijn.

I: #01:19:49-3# Ja, rond die tijd?

B: #01:20:04-8# Jaja.

I: #01:20:07-5# Maar daar hebt u een, een, een levendige H.V. afdeling....?

B: #01:20:04-4# Ja, ja. Hetzelfde wat hier ook is geweest, dat hoor ik dan van die anderen. Dat dat ook zo eh....eh....zo gezellig was.

I: #01:20:15-1# Ja.

B: #01:20:16-5# En dan gingen we met mekaar bij iemand die een grote tuin had op zondag een hele dag. Of ze hadden een humanistische dag, zulk soort dingen.

I: #01:20:25-2# Jaja.

B: #01:20:25-7# Enne dat z/.....ook allemaal door/doordat ouderen overlijden en dan geen jongeren inkomen. Maar nou is 't toch een beetje opgekropen..

I: #01:20:38-3# Ja, ik begrijp 't. Jaja.

B: #01:20:42-3# Maar toch niet echte jongeren hoor. Ook een beetje middelbaar.

I: #01:20:47-0# Nee, nee. Maar in Eindhoven was veel te doen?

B: #01:20:45-5# Ja, was heel veel te doen. Was ook een leuke stad, hè

I: #01:20:47-5# Eh....Eindhoven, ik ken 't niet zo goed.

B: #01:20:56-2# Nee, nee. 't, 't Was levendig, 't is een, een l/levendige stad.

I: #01:20:56-8# Jaja.

B: #01:20:57-3# 't Partijleven van ons dat was daar ook geweldig.

I: #01:21:09-1# Er is iemand: ik zet 'em even stop. Er was even een korte onderbreking in verband met het brengen van bloemkool door één van de buurvrouwen. Dus vanavond wordt hier bloemkool gegeten met een kaassausje.

B: #01:21:28-7# Ja.

I: #01:21:19-6# En maar goed: u heeft dus.....mijn vraag was is alles gezegd? Toen vertelde u nog even over Eindhoven, hoe fijn 't daar was. Eh is er nog meer te zeggen?

B: #01:21:36-8# Nee, nee.

I: #01:21:39-1# Heb ik nog een vraag: als u in een paar woorden moet omschrijven wat, wat humanisme is. Wat, wat zegt u dan? Wat.....wat....wat vindt u belangrijk? Wat vindt u belangrijke waarden?

B: #01:22:04-4# Het is natuurlijk negatief als je zegt: "D'rer is geen God bij". Hè? Ja, dat eh....ik, ik vind dat eh.....ja, goed dat je toch zelfbewust kan zijn. Of je dat zelfbewust....dat je....

I: #01:22:15-0# Zelf nadenkt?

B: #01:22:18-9# Ja, dat je zelf nadenkt en niet denkt, dat, dat gelovigen beter zijn dan jij.

I: #01:22:25-7# Mmm. Mmm

B: #01:22:26-2# Maar dat is allemaal wat negatief natuurlijk, hè?

I: #01:22:30-9# Ja, maar probeer 't eens wat positiever te formuleren.

B: #01:22:39-2# Een beetje positiever, ja. 't Is ook prettig dat je mensen hebt, die ook zo zijn.

I: #01:22:41-7# Ja.

B: #01:22:43-0# Dat is eigenlijk wel fijn, dat je mensen hebt die ook lid van 't Humanistisch Verbond zijn en die waarden onderschrijven.

I: #01:22:52-2# Ja, ja.

B: #01:22:54-1# Dat, dat is 't ook wel, geloof ik.

I: #01:22:57-7# Dat, dat er een dak is voor, voor mensen die niet kerkelijk zijn?

B: #01:23:06-3# Ja, dat, dat is altijd ook met de dingen, die je leest van 't Humanistisch Verbond. Dat...ja, dat dat onderstreep je, hè?

I: #01:23:14-2# Jaja, ja.

B: #01:23:15-9# Dus eh dat...ik vind 't wel waarde/eh waardevol.

I: #01:23:15-6# Waardevol. Ja, ja.

B: #01:23:16-3# Maar ik kan 't -denk ik- niet zo goed benoemen.

I: #01:23:22-1# Nou, u hebt al een heleboel gezegd.

B: #01:23:20-4# Een klein beetje wel.

I: #01:23:21-0# Jaja.

B: #01:23:23-1# Ja.

I: #01:23:24-4# Nou, dan kunnen we het eh....interview afsluiten. En ik wil u erg bedanken voor uw bereidwilligheid om ons te ontvangen met heerlijke koffie, gemberkoek en gezonde koekjes. En eh....nou ja wat ik al gezegd heb: dit wordt dus integraal opgeslagen in een bestand.

B: #01:23:45-6# Ja.

I: #01:23:47-0# En 't wordt getranscribeerd, dus uitgewerkt op hoofdlijnen.

B: #01:23:50-9# Ja.

I: #01:23:51-4# Er wordt een fotootje bijgeplaatst, dat ik van u gemaakt heb. En eh.... dat is het.

B: #01:23:57-4# Ja.

I: #01:23:58-8# Nog/nogmaals: bedankt.

B: #01:24:02-3# Oh, eh nou ik vond 't echt leuk hoor. In het begin dacht ik toen u belde.....nou i/d/.

I: #01:24:09-3# Ik heb niks te vertellen. Nee.

B: #01:24:17-4# "Ik heb niks te vertellen". Maar er komt nou ook een hele hoop geschiedenis van mij/mezelf bij, hè.

I: #01:24:12-5# Ja, precies, precies.

B: #01:24:12-5# En waarom moest dat nou, eigenlijk? Om....?

I: #01:24:13-5# Jaja. Nou om, om 't, om 't in te bedden. Dus: op een gegeven moment wordt eh je lid van 't H.V., maar dan heb je al een geschiedenis achter de rug. En vaak is 't gezin al de, de insteek -zal ik zeggen- om lid te worden. Nou, bij u is dat ook zo: een SDAP gezin. Dus dat geeft een beeld van, van....eh degene die lid wordt van 't HV.

B: #01:24:37-4# Oh, ja.

I: #01:24:39-4# Dat is nou de bedoeling. Er zit ook een stuk levensverhaal bij.

B: #01:24:49-5# Ja, dus dat z/ ... Want op, op een keer dan gaat 't misschien eh.....eh wordt 't als een boekje uitgegeven?

I: #01:25:00-6# Nee, daar, daar is geen sprake van.

B: #01:24:51-3# Oh, d/da/dat wordt helemaal niet gedaan?

I: #01:24:55-5# Nee, nee, nee.

B: #01:24:53-7# Oh nee, nee, dus dat blijft echt.....?

I: #01:24:58-9# In 't bestand. En nogmaals 't wordt uitgewerkt. Eh maar eh.... za/ vindt u dat vervelend dat er een soort persoonlijk verhaal bij zit?

B: #01:25:11-1# Ja, ik vind d/. I/ik heb verteld van wat er uit mijn hart k/kwam en dan ehvind ik het niet zo fijn dat anderen daar iets van eh....alles weten.

I: #01:25:19-7# Nee, nee.

B: #01:25:21-8# Niet 't hele verhaal.

I: #01:25:26-0# Nee, nee, ma/het blijft beperkt.

B: #01:25:24-8# Hè, dus eh....als ze ooit 'es daaruit willen plukken om een, een boekje uit te geven van zo was 't, dan eh dan zullen ze wel een zinnetje hier en daar nemen, denk ik. Maar dat gebeurt dus niet.

I: #01:25:41-5# Nee, dat is niet de bedoeling. Nee, nee.

B: #01:24:07-7# Nee, nee, echt om die eh....rol/ rol/....eh.....

I: #01:25:47-4# Oral history. Jaja.

B: #01:25:44-0# Oral history, want die eh.....

I: #01:25:47-5# Jaja. Dus mensen kunnen daar gebruik van maken eh, eh voor onderzoek.

B: #01:25:54-6# Oh, op die manier?

I: #01:25:53-7# En, en.... Ja, dat is 't, dat is 't eigenlijk.

B: #01:25:57-8# Oh ja, een soort archief als 't ware, hè.

I: #01:25:59-6# Ja, precies, precies. Bent u gerustgesteld?

B: #01:26:03-8# Ja, ja. Ik vin/vond 't ook heel erg leuk, hoor.

I: #01:26:05-3# Ja, ik ook.

B: #01:26:08-1# Weet u wat 't, wat 't is, ik heb zelf altijd moeite om de tijd te nemen om eh.... Staat 't nog aan?

I: #01:26:17-4# Jaja.

B: #01:26:17-4# Oh, dat hoeft voor mij.....

I: #01:26:17-4# We sluiten nu af.